

Local 204 - 51

"اگر شعلہ سعدی تو یہ نکر دے..."

قاسم شعله سعدی نماینده
شیراز در مجلس شورای اسلامی
است. او به خاطر مخالفتش با
جنایت چپ و مخالفت این جناح با
وجزونمایندگان سرشناس مجلس
چهارم شد. آنطورکه گفته می‌شود
گویا در زندگی اش مسائلی بوده و
عست که هریک از آنها برای ردانعتبار
نامه و در مجلس کفایت می‌کرد.
اما "جنایت راست" (رسالتی‌ها)
اعتبارنامه اورا تصویب کرد. زیرا
وی یکی از مخالفین دوادشه "جنایت
چپ" بود. لیکن آقای شعله سعدی
قدراً بنمک راندانست و نمکدان را
شکست! و حرفاً نمی‌زد که گویا
نمی‌باشد میزد. او گفت: در قانون
اساسی ماتضاد و تناقض وجود
دارد، نظام مانظام و لا ی قیه است
ولی موقع مردم از پارلمان مانند توقع
مردم فرانسه است از پارلمان
خودشان و این عملی نیست زیرا
پارلمان در نظام مانمش درجه یک
ندازد. به خاطر اراده صرف اینکه
هشت نفر از وزیر امورخارجه ستوالی
کرده بودند موجب متلاشی شدن
زندگی سیاسی آنها شدواں نشانگر
عدم استقلال مجلس است.
سخنان شعله سعدی از چهار
دیوار مجلس گذشت و به روزنامه‌ها
رای یافت لیکن جنجال اصلی در

سربیز روزنامه سلام دستگیر شد

سیاست انتقادی تندی را نیز علیه
جنایت در پیش گرفت.
به نوشته هفته نامه کیهان هوایی
، مهدی نصیری سرمه بیر روزنامه
کیهان نیز در روزهای گذشته
با زاداشت شد، اما و رابا قید
ضمانت آزاد کرد آن. گفته می شود
وی به زودی به دادگاه فراخوانده
خواهد شد. با زاداشت سردبیر کیهان
در ارتباط با شکایت آیت الله یزدی
رنیس قوه قضائیه بوده است.

ادامه از صفحه ۱ اوپک در ۶ اکتبر ۱۹۷۳
چشم پوشی کند تا صادرات اوپک
کاهش یافته و قیمتها افزایش یابند.
عربستان سعودی با این راه حل
مخالفت میکند. وزیر نفت این کشور
گفته است که کشورش خیال ندارد
تولید خود را به کشور آمریکا بسیار
در روز کاهش دهد. به گفته وزیر نفت
این کشور جمهوری اسلامی بگانه
عامل کاهش قیمتها است زیرا با
تحلیف از سهمیه خود و صادرات بیش
از اندازه نفت، موجب افزایاد عرضه
و کاهش قیمتها شده است. سهمیه
رسمی ایران ۳۴/۳ میلیون بشکه در
روز است. کویت اخیراً رسماً اعلام
کرده است که علیرغم سهمیه
تعیین شده تولید نفت خود را باز هم
افزایش خواهد داد.

کیر بحران . . .

جمهوری اسلامی میتواند به سهیمه تعیین شده ازسوی اوپک پایبند بماند. هردو گشورویسیاری ازدیگر اعضای اوپک به دلارهای نفتی هر چه بیشتر سخت نیازمندند. عربستان سعودی و کویت که زمانی نه چندان دور محلی برای درآمدهای سرشار حاصل از نفت نمی‌باشند، به دلیل چنگ خلیج فارس و خریدهای عظیم تسلیحاتی اکونومی با مشکلات مالی مواجه شده‌اند. عربستان بودجه سال جاری خود را برای پایه صادرات ۸ میلیون بشکه در روزهای قیمت هر بشکه ۱۷ دلار قرارداده و پر همین مبنای ۲/۳ میلیارد دلار نیز کسری بودجه خواهد داشت. کویت نیازمند درآمدهای هر چه بیشتر برای بازسازی و خریدهای هنگفت تسلیحاتی است.

موقعیت جمهوری اسلامی دشوارتر است. بحران ارزی چنان گلولی رژیم را می‌نشاند که برای کسب هر دلار نفتی حاضراست به هر تخلفی نیز دست زند. اکنون مدت‌هاست گزارشها بیان در مورد فروش ارزان و بیش از سهیمه تعیین شده نفت توسط جمهوری اسلامی به گوش می‌رسد. رژیم در شرایط فعلی بیش از هر زمان به حراج ارزان نفت کشورمان نیازدارد.

دلایل فوق، توانق کشورهای عمدۀ صادرکننده نفت اوپک و تمهبد آنها به چنین تفاوقي را که نیاز اوپک برای تحکیم موقعیت این سازمان می‌باشد دشوار می‌سازد.

آیا چین تعهد خود را نقض کرده است؟

● آمریکامی گوید چین به ایران سلاح شیمیایی صادر می‌کند

برای بازرسی پیگیرند.
اصرار دولت کلینتون ناشی
چیز است. یکی اعلام این است
ایران که دولت امریکا در جلو گیری
صدور سلاح های مخرب به ای
بسیار جدی است. و دیگر، اع
فشار بیشتر بر چین است که امری
پیگرانه می کوشد آن را تحت کن
داشته باشد. نمونه دیگر مجاز
است که باز هم هفتۀ گذشته از ج
امریکا علیه چین به این علت اعدام
شد که گفته شده بود چه
موشک های قادر به حمل سلاح
هسته ای به پا کستان فروخته اند
ایران و پاکستان و چین فوراً
ادعای امریکا را قویاً تکذ
کردن.

سرانجام چین موافقت کرد که کشتی به عربستان بروود و در آنجا بازرسی شود. مشروط بر اینکه تمام هزینه‌های ناشی از مطلعی و تأخیر کشتی از جانب بازرگان کنند گان پرداخت شود. تا امروز هیچ نشانه‌ای وجود نداشته است که چین مقررات قرارداد منع گسترش سلاح‌های شیمیایی را رعایت نکرده باشد.

بسیاری از مقامات امریکائی شک دارند که اطلاعات ارائه شده درباره محترم ایرانیانها صحیح بوده باشد. آنها بیوئه تأکید می‌کنند که اگر در کشتی چینی واقعاً سلاح شیمیایی یافت نشود آنگاه بازرسان این کشور دیگر بسیار به سختی قادر خواهند شد جلوی کشتی دیگری را روز در آبیابی خلیج فارس متوقف بود. سرانجام هفته گذشته درین درمان، متعلق به عربستان سعودی لنگر انداخت تاموره بازرسی قرار گیرد. این کشتی حاوی صد ها کانتینر بوده که مقصد ۲۴ تای آنها ایران است. دولت کلیلتون مدعی گردید بود که این کشتی از شاهزاده در دست دارد که نشان می‌دهد کانتینرهای که به مقصد ایران حمل می‌شوند حاوی مواد شیمیایی است که برای ساختن سلاح شیمیایی بکار میروند. دولت چین قویاً این ادعا را تکذیب کرده و در عین حال با هرگونه بازرسی کشتی توسط قوای امریکائی حاضر در خلیج فارس که راه را بر کشتی چینی بسته اند مخالفت کرده است. اما

ببخش دیگری از خاک آذربایجان به اشغال مهاجمان ارمنستان در آمد

• دهها هزار تن از مردم آذربایجان به سمت شرق و جنوب سرازیر شده‌اند

خواهان گنایش کنسولگری خود را
تبیزی ببرده است و ایران بی آنکه این
خواسته را صریحاً رد کند با ساخته به آن
را به تعویق انداخته است و
در خواست آذربایجان در این زمینه
دراعلام می پایان مذاکرات مسکوت
مانده است.

بشدت به وخامت گرایید. اراده‌ها میکرد که ایران در جنگ به ارمغانی‌ها کمک نمیرساند. اما هیچ منبع مستقل دیگری این ادعای امور تایید قرار نمی‌داد.
ولایتی در سفر به باکو در دیدار با حیدرعلی اف روی سه مسأله بسیار

هیچ یک از دیلمانها و خبرنگاران نیز
اجازه ورود به مناطق اشغالی را
نمی دهند. مقامات صلیب سرخ
بهانه کی هفته گذشته کوشیده اند
زیر پرچم صلیب سرخ به مناطق
اشغالی وارد شوند، زیرشلیک آتش
ارتش ارمغانها محوریه بازگشت

با پایی پیاده، تراکتور و کمباین، با اتوبوس و کامیون و گاری وغیره به سمت شرق و جنوب راهی شده‌اند. از شهر کاحمدلی ییک که سرمرز، کنار ارس و مقابل شهر اصلاندوز در ایران واقع است تا حدود ۷۰ کیلومتر به طرف شمال غرب، به طرف

فضولی و جریئل دهها زن و بیچه، پیره
چوان با گاو گوسفند و چارهایان
خود، یا باروینه‌ای که بروش
می‌کشند صفت کشیده و ملجمانی برای
پناه جستجویی کنند. صفت آوارگان
بی‌انهاست. آنها می‌گریزند اما هیچ
نمی‌دانند به کجا میروند. شب هارا
کنار جاده، در کوههای روستائی
سر راه در توبوس و کامیون و یا
بی‌هیچ سرپناهی سرمی کنند.

در فروردین ماه گذشته، وقتی
تهاجم قبلی ارمنی هادر غرب قره باغ
شروع شد، هزار آذربایجانی
قریانی و آواره این تعرض و حشیانه
شدند. این بار معلوم نیست فاجعه و
جنایت دامنگیر چند صد هزار نفر
می گردد.

تاقیل از این در نواحی اشغالی
جدید تامرزایران، جمعیتی حدود
۱۰۰۰۰ انفرسکونت داشت. اگر

فشار و هجوم تامرز ایران گسترش
یابد حدود ۵۰۰۰ نفره بیگنیز آواره
میشوند. از سوی دیگر یا به محاصره
درآمدند مناطق جنوب قره باغ
جمعیت شهرها و شهرکهای
زنگلان، قبادلی، خانلیک، مین
جوان و دهات و قصبات اطراف نیز با
جمعیتی حدود ۷۰۰۰ نفر دریدند
خواهند شد. وابنهای هیچ راهی جز
فرارهای ایران نخواهند داشت.
مقامات سازمان ملل می گویند
مشترک آمده کنند. ایکوس، ای

مسعوں افادہ تردد میں سری بڑی
اسکان اموال پناہنگاں آذربایجان
داخل خاک ایران ہستند۔ اما
آذربایجانی کہ طرف ایران
گریختہ اند توسط سربازان مرزی
ایران متوقف و بازگردانیده
شده اند۔ دولت ایران هنوز رسمًا
ہیچ موضعی در این زمینہ اعلام
نکند۔

در بیرون شهر با کوونیزد رنایه
 ساعت لی در ۱۳۰ کیلومتری جنوب
 غربی با کوپست های بازرسی ارتش و
 پلیس آذربایجان، فاریابان از مناطق
 اشغالی را چنانچه فامیلی در شهر
 نداشته باشند. متوقف و بر
 می گردانند. در هر روتاستی که
 مسدسه ای بده است بست ته گاه دهمها

خانوارشده است.
مقامات ارمنی به همچ گس،
حتی به نمایندگان صلیب نرسخ و
کمپاریای عالی و تباہنده گان و نیزیه

سفر ولا يتي به باکو

با آذربایجان همکاری کند.
همکاری در زمینه تولید سیمان،
صنایع نساجی، ذوب آهن و وسائل
نقلیه از دیگر موارد توافقنامه است.
ولا یعنی همچنین موضع ایران را در
دفع از تمamicت ارضی آذربایجان و
عدم مداخله در امور داخلی آن کشور
رامورده تا گذیده قرارداد. این تا کیده از
آنچه اهمیت می یابد که دولت
آذربایجان همزمان با سفر و لایتی به
با کوپیا شورش یکی از فرماندهان
ارتش خود در مناطق جنوب شرقی
مجاوزه ایران روبروست. شایان
ذکر است که آذربایجان از مدت هماقبل

در آستانه تهاجم تازه ارامنه به
شهرها و روستاهای آذربایجان علی
اکبرولا یعنی به با کوسفر کرد و دیدارها
ومذاکراتی را با مقامات آذربایجان
به انجام رساند. هدف اصلی ولا یعنی
از رسیده با کواعلام حمایت آشکار
ایران از جمهوری آذربایجان در
منازعات با ارمستان بود. ولا یعنی،
بلند پایه ترین مقام ایرانی است که
پس از روی کار آمدن حیدرعلی اف
به آن گشتوسفرمی کند.
روابط ایران و آذربایجان در
دوره‌ی یکاله حکومت ابوالفضل
ایل چی بیک که کارگزار ترکیه بود

شایعات مختلف درباره خودکشی دادستان انقلاب رشت

با گذشت سه هفته از خود کشی محسن خداوردی، دادستان انقلاب اسلامی گیلان، هنوز شایعات و ابهامات درباره علل خود کشی وی ادامه دارد. وی نخستین فرد از مقامات حکومت اسلامی است که دست به خود کشی زده است. این شخص سه هفته پیش در خانه پدری خود در شهر قزوین با استفاده از اسلحه کمری و شلیک گلوله‌ای به سمت چپ سینه اش به زندگی خود بایان داد. شایعات اولیه که در روزنامه‌های تهران نیز انکاس یافته، حاکی از آن بود که وی برای فرار از مجازات ناشی از مشارکت در بیکسری خلافکاریها دست به خود کشی زده است. در بادداشتی که از جیب وی بدست آمده نوشته شده است: "من از کسی شاکی نیستم ولی گریبان مسیben مرگ وادر روزی قیامت خواهم

گرفت لیکن بعد اگهنه شد که دادستان انقلاب اسلامی گیلان نامه مبسوطی از خود بیان گذاشت و در آن به گزارشاتی اشاره شده که وی قبل از درباره خلافکاریها و فساد برخی مقامات قضایی و حکومتی در گیلان تهیه و ارسال کرده بود. برخی از روزنامه های تهران با اشاره به نامه باقی مانده از محسن خداوری خواستار انتشار آن شدند. تا جایی که بزید رئیس قوه قضائیه ناگزیر باز واکنش شد. در اطلاعیه ای که از سوی قوه قضائیه انتشار یافته آمده است: "اخیراً گزارشها بی دال بر ارتکاب جرایم مالی و اخلالی دادستان انقلاب اسلامی گیلان به مستولان ذیرپرستیه بود و متعاقب آن هیئتی از تهران مأمور تحقیق در مردم چراشم وی شده بود، در زاین رابطه تحقیقات لازم صورت گرفته و مدارک مربوطه جمع آوری و به کمیسیون گزارش ایسی محکمه عالی تنظام میرسد شده است.

اطلاعیه قوه قضائیه دلیل خود کشی محسن خداوری را فرار از محاکمه و نتایج حاصل از آن اعلام کرده اما به نامه مفصل باقی مانده از نامبرده هیچ اشاره‌ای نشده است. علاوه بر این، بنابر نوشه وزنامه جمهوری اسلامی خبر خود کشی محسن خداوری از طرف مقامات حکومت سانسور شده بود. ین عوامل به شایعاتی دامن زده است که اکنون در میان مردم و در محافلی از حکومت درباره علت خود کشی دادستان انقلاب اسلامی رشت وجود دارد و حاکی از آن است که وی بدلیل اطلاعاتی که از فساد مقامات رژیم بریزه مقامات قضایی راشته و فشارهایی که برای مسکوت گذاشتن آن به وی وارد شده، دست خود کشی زده است.

اولین بیمار
پیوند قلبی ایران
در گذشت

محمود حق پرست نوجوان
ساله ایرانی که هشت ماه پیش مورد
عمل بیوند قلب قرار گرفته بود، دراثر
قده ناگهانی تنفسی درگذشت.
ملت فوت عدم تامین داروهای ویژه
قلب بپوئندی اعلام شد. وی در
مشت ماه گذشته از سلامتی نسبی
رخوردار بود و دوره نقاوت را بخوبی
ذراند.

از میان رویدادها

ضوابط جدید تشکیل انجمن‌های صنفی

مشیریان مدیر کل سازمانهای
کارگری و کارفرمایی وزارت کار
مقررات جدید تشکیل انجمن‌های
صنفی را اعلام کرد. مطابق این
مقررات کمترین حد نصاب برای
تشکیل انجمن صنفی کارگری در
سطح کارگاههای فنورده صنف پنجاه
نفر می‌باشد. وی فعالیت و تشکیل
انجمن‌های صنفی را مشروط به
داشتن اساسنامه و همچنین ثبت در
وزارت کار و امور اجتماعی نمود.
از جمله وظایف و اختیارات
انجمن‌ها و کانونهای مریوطه،
کوشش در جهت استیهای حقوقی
صنفی و خواستهای مشروع و قانونی
اعضاء، همکاری با وزارت کار و
امور اجتماعی در جهت شناخت
مشکلات کارگری، فعالیت مشترک
با کانونهای عالی انجمنهای صنفی

وزیر ارشاد: در کشور رمانها یعنی چاپ می‌شود
که سنتی خیتی با فرهنگ جامعه ندارد

و حاضر به تائید حملات اویا شد
حزب الله به نشیریات مستقل و
کتابهای منتشره از سوی نویسندهان و
متجمان غیر حکومتی شنده بود، اما
اکنون سخنان وزیر ارشاد این نگرانی
راتقویت میکند که فشار و نفوذ عوامل
حزب الله، این وزارت رختانه را سوی
برخوردهای سرکوبگرانه و تشدید
سانسوری پیشتر سوی دهد.

حمله به مقر مجاهدین در عراق

روزنامه کیهان در خبری اعلام کرده رحمله‌ای که هفت‌گله شده بمقرب از زمان مساجدین خلق در بغداد صورت گرفت ۱۷ نفر کشته شده‌اند. بن روزنامه از حمله کنندگان به مقر مساجدین به عنوان افراد ناشناس هم پرده است. در خبر دیگری که پیغام مساجدین خلق است، گفته شده عوامل رژیم جمهوری اسلامی ساختمانی در بغداد حمله کرده و نزاره‌ای آتش کشیدند، لیکن کسی درین آتش سوزی کشته با مجرح

سرکوب یک گروه مذهبی در قم

آن را بی سروصداد اعدام کرده است.
میزان درستی این خبر معلوم نیست. اما گزارشها یشتر حاکی از آن است که تمایل به فعالیتهای ضد رژیم در میان افرادی که جزو واپسگان رژیم اسلامی بوده اند و اکنون از آن مایوس و سرخورده شده اند، رو به گسترش است. گروهی از اینگونه افراد که اعتقادات شدید مذهبی نیزدارند به تشكیل گروههای پنهانی روزی می اورند. میزان حساسیت رژیم نسبت به چنین فعالیتها بی فوق العاده بالا است و ارگانهای اطلاعاتی و امنیت جمهوری اسلامی بعخش مهمی از فعالیت خود را متوجه کشف و سرکوب شدید اینگونه فعالیتها می کنند.

شهر قم پایگاه سنتی روحانیت به یکی از شهرهای نازاراًم کشور بدل شده و ناراضیان مذهبی به فعالیتهای ضد رژیم در این شهر دست زده اند. اخباری به مارسیده که به موجب آن نیروهای اطلاعاتی رژیم در زمستان سال گذشته یک گروه مذهبی را در این شهر کشف و متلاشی کردند. این گروه که "رجعت" نامیده می شد قصد داشته است علیه رژیم به مبارزه مسلحه دست بزند. مطابق اخبار فوق، این گروه شدیداً مذهبی، اعتقاد داشته که قبل از ظهر مهدی امام دوازدهم شیعیان باید برای نجات اسلام دست به انقلاب زد. گفته می شود عناصر رهبری واصل این گروه بیشتر کثروه انشجو بوده اند. خبرها حاکی از آن است که پس از کشته شدن مخفیان، کامرانیه ای

تعطیل دو کارخانه دیگر

تولیدی گرفته است. کارخانه دوخت خوزآمل نیز بعلت نداشتن مدیر و مشکلات مالی اخیراً تعطیل شده است. سیاستهای اقتصادی دولت، فشار زیادی را به ویژه بر واحد های کوچک تولید وارد می کند. در جنده ماهه اخیر، توقف و یا کاهش تولید کارخانه ها و واحد های صنعتی و تولیدی در کشور شتاب گرفته است.

کارخانه "نکاء پلاستیک" مازندران که سازنده انواع ظروف پلاستیک می باشد، بدلیل عدم تخصیص ارز از اسوسی دلت جهت تامین ورود مواد اولیه تعطیل شد. مدیر عامل این کارخانه بعلت عدم اختصاص ارز از اسوسی دولت و همچنین نبودن امکان دریافت ارز برای کارخانه هایی نظیر کارخانه یاد شده، تصمیم به تعطیلی این واحد

چند کارگر در انفجار معدن کشته شدند

روز شنبه ۲۸ مرداد ماه گذشته کارگربرای انجاردار معدن "باب نیزو" که در کرمان قرار دارد زیر خوارها سنگ مدفعون شدند. گزارشها کی ازان است که چندین تن از کارگران در اثر این حادثه جان خود را از دست داده اند. گزارشها اولیه حاکمی از کشته شدن هر ۲۰ کارگر بود، اما بعد از آن شد تعداد کسانی که در این حادثه جان خود را از دست داده اند، کمتر

معاون وزیر خارجہ:

به ایرانیان خارج گذرنامه داده می شود

منوچهر مตکی معاون وزارت خارجه هفتۀ گذشته در گفتگویی اعلام کرد که دولت جمهوری اسلامی تسلیلاتی فراهم آورده تا ایرانیانی که بطورغیرقانونی از کشور خارج شده و مقادیر گذرانمۀ جمهوری اسلامی هستند، برآنند گذرنامۀ دریافت کنند. مตکی گفت تاکنون ۲هزار تقاضا برای دریافت گذرنامۀ به سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی رسیده است.

دولت جمهوری اسلامی پیش از این نیز بدون اعلام رسمی، در صورت تقاضای ایرانیان خارج از کشور، مبادرت به صدور گذرنامۀ برای آنها می‌کرده. صدور گذرنامۀ شامل آن ایرانیانی می‌شود که تابعیت دیگری اختیار کرده و یا دارای گذرنامۀ کشور دیگر هستند. این اقدام بخشی از سیاستهای دولت جمهوری اسلامی به منظور ترغیب ایرانیان خارج برای بازگشت به

آیت الله منتظری
در تهران بستری شد

آیت الله منتظیری روحانی مغضوب حکومت که مدت‌هاست عملآ در قم تحت نظر می‌باشد، او اخیر خرداد ماه بعلت بیماری کلیوی جهت معالجه راهی تهران شد. مقاتمات وزارت اطلاعات که از حضوری در تهران ناخستند شده و احساس نگرانی می‌کردند، مانع بستری شدن وی در بیمارستان شده وی را به قم بازگردانیدند. این برخورد غیرانسانی موجب اعتراض در قم گردید، بطوریکه مقامات رژیم برای آنکه دامنه اعتراضات بالا نگیرد، درسیاست خود تجدیدنظر کرد و به بستری شدن آیت الله منتظیری در تهران تن دادند. رادیو دولتی ایران در یکی از پخششای خبری خود، بستری شدن

اعتراض گسترده
فرهنگیان زنجان

در هنگام پرگذاری آزمون ورودی دانشگاه آزاد رازنجان یکی از فرماندها بلند پایه نیروهای انتظامی زنجان که به عنوان داوطلب در این آزمون شرکت کرده بود، بخارانجام تقلب توسط یکی از فرهنگان خوشنام شهر که وظیفه نظارت آزمون را عهدهدار بود از جلسه اخراج شد.

در قبال این اقدام فرمانده مزبور مستحسن یاد شده رامورد ضرب و شتم و شیوه‌های قرارداد که به شکستن فک فرهنگی مذکور منجر شد، در بیان عمل گستاخانه موجی از اعتراف و ناآرامی مراکز آموزشی زنجان را فرا گرفت. فرهنگیان زنجان با اهمیاتی یک طومار هفت متیر ضمن محکوم گردید ضرب و شتم همکار خود، با اشاره به وجود "قانون جنگل" در جامعه، خواستار پیگیری فوری واقعه و بیگرد قانونی این کارگزار جمهوری اسلامی شدند.

شبکه ستداهای مربیه معروف در سراسر کشور

آن روزها چگونه گذشت..

محکوم به جبره روزانه شلاق بودم.
بی خود بودم. هیاد روزون یکی از جمهوری اسلامی که با مبارزه شلاق خوردند
نمایم. سهیلا درویش که این روزهای خونین بارگردانیم رفاقتی سازمان خودمان: فنا ایان
آشناست. روز اول از او پرسیده
بودند: سازمان را بقیه داری؟

بله قبول دارم

- خوب بخواب تا بخوری.

دومین روزهم. اما از سومین روز

کسی او را نمی دید. به بند بزرگش

سهیلا بدم مقاومت و

دخترو است میکرد. این مقاومت و

عواعزندان را دیده بود. شدت

می برسیدند: پس کجاست او؟ یک

ماه بعد خیر شاهدنش را شنیدم.

اذر ماه ۶۷ بود که وسائل اورابه

خانواده اش دادند و گفتند:

خود کشی کرده! مثل همیشه دروغ

می گفتند. او را زیر شلاق کشته

بودند. درست از همان روز که ما

دیگر سهیلا را نمی دیدیم، مسئولین

شلاق زدن ما که مرد بودند عوض

شدن و جای آنها را زنان گرفتند. اما

ضریبهای شلاق آنها در کمتری

نداشت. دروغ او گشیک گذاشته

بودیم. به مسئولین بند فشار

نمایوس اسلام است برای خرد کردن

بود. فشار، فشار، فشار... هر روز

می پرسیدند هنوز هم سازمان را

قبول داری؟ با دستهای لرزان

می نوشت: بله. قبول دارم.

سچرا؟

به هزاران دلیل. به هزاران دلیلی

که شهانمی توانید بفهمید. و چهار

روزانه ادامه داشت...

شلاق زدن و زنانه ناگهان قطع

شد. مدیر زندان را عوض کردند و

گفتند که دیگر شلاق نخواهد

خورد. شایع شده بود که به خاطر

اعتراض منظری و نامه هایی است که

اویه خمینی نوشته است. اوایل آذر

ملات ها آزاد شد. بهنای اشک

بود بر صورتها و خبرهای وحشتان

اعدامها.

افزایش خود کشی ها نشانه

افزایش فشارها بود. اما این نازه

آغاز فاجعه بود.

برنامه کشاورهمگانی را از قبل

ریخته بودند. همه چیز آماده بود.

مسئولین زندان مجبور شدند آن

چیزها بین را که در مدت کوتاهی

دریند ما تغیر داشت به خود گشی

زندان. یکی از آنها بپرین گلی آیینه ای

برد. ماه از بروید. اعلام کرده بودند

که در حسینیه اصلی که زندانیان را

برای اعتراض و نمایش میبرندند،

میگردی از مسئولین گروه های گزار

خواهد شد و همه با بدیرای تماشا

پیاپی. ازین ماقبل فقط ۳۰ نفر فرستند. در

بندهای دیگر هم همین وضع بود.

مسئولین زندان مجبر شدند آن

شنبه ای از راهیان از روی توی بندها پخش

کنند. از توی بلند گواسم کسی را

اوردن که گویا از هبران یکی از

گروه های بوده است. گفتند او که

اینهمه در وصفش بعنوان قهرمان

سخن گفته شده را میشناسد، افراد را سرقرار

میاورده و لومیداده است. اسم

عنوان شده را نمیشناختم، اما

نهاده بپرین گلی فهمیدیم که همسر پرین گلی

آیینه ای بوده است. پرین هم بندما

بود و همه روی او خیلی حساب

میکردند. آن روز از ۱۸ بسته داروی

نظافت را یکجا خورد. اعتراض به

دو غگویی و بیشتری که در مورد

همسرش را شده بود اورا زیر شکنجه

به شهادت رسانده بودند و اینک

اینطور شرافتش را لکه دار میگردند.

ساعت حدود ۲ شب بود که حال

پرین بهم خورد و ما فهمیدیم چه بر

سرخود آورده. به سوی دریند هجوم

بردیم که پرین خود کشی کرده

است. آمدند و پرین را به بهداری

بردن. همه چنان خونسرد بودند که

انگاره هیچ اتفاقی نیفتاده است. ما

دیگر پرین گلی آیینه ای را که از

فعالیت راه کار گردیدندیم اما

بعدها شنیدیم که او را شب در

بهداری زندان نگاه داشته بودند.

بی مراجعت، ۱۸ بسته داروی نظافت

و حشتناک بود. پرین با معدہ

سوراخ درد کشیده،

فاجعه ملی سال ۱۹۷۷ از یکسوساوت و پیر حمی جلادان حکومت
اسلامی را به نمایش نهاد و از سوی دیگر ایستادگی و دلاوری زندانیان
سیاسی را. جنایت و حمامه در آن روزهای خونین بارگردانی میگردید و مصالح هم
قرار گرفتند. مأموریت خود میدانم که نگذارم نه آن جنایت و نه آن
حمامه ها به فراموشی سپرده شود. گزارشی که در زیر میخوانیم از آن
روزهای در دنای سخن گفته است.

بعد از آن سالهای وحشتناک

اوایل دهه ۶۰، عروجیه مقاومت و

ایستادگی دوباره اوج گرفته بود،

زندهان بارگردانی میگردند و مصالح مقاومت

کم را داشتند. این مقاومت میکردند و با این مقاومت و

ایستادگی زندان و مردانی ساخته میشدند

که با راههای های پرلا دین از اشراف

خود، مبارزه خود و اهداف خود

علیه دخیمان پاسداری میگردند و در میان این زندان و مردان، برخی های

را تکرار کنند. دنبال سبلهای

میگشت که خود کشی کند. ما

فهیده بودیم و چهارچشمی ماظب

او بودیم، ۳۰۴ بازار اورادر شایطی که

قصد خود کشی داشت، نجات

دادیم. برای او گشیک گذاشته

بودیم. به مسئولین بند فشار

میواردیم که او را برای معالجه به

بیمارستان پرستند. یک روز آمدند و

برگشت. نه آنچه باشند، این همانها بی پرند

که هر روز در گوشاهار مصالح

خلوت زندانیان عرض شد. فشارها بطر

وحشتناکی افزایش یافت. همه

فهمیدیم که چیزهایی تغییر کرده

است. افزایش فشارهای روانی و

جسمی چنان بود که در مدت کوتاهی

دریند ما تغیر داشت به خود گشی

زندان. یکی از آنها بپرین گلی آیینه ای

برد. ماه از بروید. اعلام کرده بودند

که در حسینیه اصلی که زندانیان را

برای اعتراض و نمایش میبرندند،

میگردی از مسئولین گروه های گزار

خواهد شد و همه با بدیرای تماشا

پیاپی. ازین ماقبل فقط ۳۰ نفر فرستند. در

بندهای دیگر هم همین وضع بود.

مسئولین زندان مجبر شدند آن

چیزها بین را که در مدت کوتاهی

شنبه ای از راهیان از روی توی بندها پخش

کنند. از توی بلند گواسم کسی را

اوردن که گویا از هبران یکی از

گروه های بوده است. گفتند او که

اینهمه در وصفش بعنوان قهرمان

سخن گفته شده را میشناسد، افراد را سرقرار

میاورده و لومیداده است. اسم

عنوان شده را نمیشناختم، اما

نهاده بپرین گلی فهمیدیم که همسر پرین گلی

آیینه ای بوده است. پرین هم بندما

بود و همه روی او خیلی حساب

میکردند. آن روز از ۱۸ بسته داروی

نظافت را یکجا خورد. اعتراض به

دو غگویی و بیشتری که در مورد

همسرش را شده بود اورا زیر شکنجه

به شهادت رسانده بودند و اینک

اینطور شرافتش را لکه دار میگردند.

ساعت حدود ۲ شب بود که حال

پرین بهم خورد و ما فهمیدیم چ

آقای رفسنجانی با تصمیم بگیر!

حتی از مطلع شدن آنها از حقایق نیز
بیننا است. او بیم دارد که این
کارها علیه حاکمیت مطلقه
روحانیت که او خردباره‌ای از آن
است سمت گیرد و یا حتی تلقی شود.

است سنت بیزد و یوسفی سنت کرو،
اما اگر او بخواهد بادرایت باشد،
خوب می پیند که زمان بسود تقویت
حمایت مستولان و مدیران ازاو
نمی گردد. اگر از دورنگر یا شد باید
این رایزد ریابد که بدون اینان هیچ
دستگاه حاکمه‌ای هیچ تواناند کرد
جز رویه پایان بردن دوران سلطنه
خوبی.

زمان، نه تنها او، که همه
مستولان را، به انتخابی قطعی و آنهم
نه در آینده‌ای دور فرامی‌خواند: آنها
باید درستیری که مستولیت حفظ
حاکمیت (ولايت فقیه) را در مقابل
مستولیت اداره کشور فرار می‌دهد
یکی را انتخاب کنند و رفسنجانی نیز
نمی‌تواند هم مستول اداره کشور
باشد، هم مطلع مطامعه، حاجات،

پاس دهم مطیع متصفح رو حایات
 شرکاء زمان اور نیزنا گزیر به
 انتخابی قطعی خواهد کرد.
 تنهاد دوراه بیش روی کشورمانده
 است: یاد رستیز میان دولت و ولایت
 باشد دولت بر ولایت دست کم تقدیم
 یا بادویا کشور در گیر توفان و طغیانی
 بی امان گردد که بهمن و افرا مرسد
 که طومار همه چیزها ز جمله این ستیز
 رادرهم پیجند.

رفسته‌جانی از اینکه نورپیش هارا در سکوت برمیدارند اما از آرامش می‌کند. سکوتی که برای نورپیش‌های دولت و نیز برای همه مردم هزاربار خطرناک‌تر و دردآور تراز هزاران تقداد و استدلال مخالف است. این شیوه همه مستبدین و مرجعین است، این فرهنگ و منش همه آنهاست که وقتی قدرت را در دست دارند رخفا تصمیم‌گیرند و در برآور علت این تصمیم‌ها به مردم حتی به هر اداران خود نیز هیچ نگویند. آنها که توضیح نمیدهند نزد ما "ماقایران" عمل می‌کنند و هیهات که رئیس جمهور کشور، حتی در قالب دولستان خود نیز این شیوه مجلسیان را هم ضمیمه می‌پینند و می‌ستاید.

فرخ نگهدار

فرخ نگهدار

اين نيسىت كه در از زيابي از تقاضا قوت وضعف کارنامه حريف تقاضا قوت را بر شمارند. حريفان خود به هر آزمه کسی اينكاراري مي گند. هنرو گار مخالفان اين است كه جهات منفي را بیند و برجسته گند، شروط به آنکه داوری را به اغراض شخصي و گروهي نيازايند و آن را تحت تأثیر فتارها و گفتارهاي حريف درباره خود قرار ندهند و حتى از آنهم فراتر ساگر بتوانند مصالح طرف مقابل را يزدرا نظر آورند. و تفاوت با حرزايلهيان از جمله را ينچاست كه مامي گوشيم و افتخار ميكنيم كه مي گوشيم كه در داوری نسبت به عمل آنان به شيوه فوق عمل كيم و آنها مي گوشند و افتخار ميكند كه در داوری نسبت به ديگران تها منافع و اغراض خود را برجسته گند و ملاگ بزنند.

در هر حال ما بermenش خود مي ايستيم و مي گوشيم: شخص آقاي رفسنجاني يا توجه به موقععيتي كه داشت در وضععيتي كه برای وي و دولت پذير امده ييشترین تقصيرها را عهد دارد است. زيرا:

او در مقابله نيزروئي كه اكنون از جمله حول سلام است سياستي در ييش گرفت كه هدفش تكipe بررسالت بود و اين ضريبه اي شد هم بر امكاناتش و هم بر جيheitهاش. او اوزر برادررسالت و شركاه سياستي در پيش

بِحَلَالِ الدِّينِ فَارْسِيٍّ يَهُ بِرْ دَاخْتَدِيْهِ مَحْكُومٌ شَدَّاً
ادامه از صفحه ۳

سقوط قیمت حقوق بشر

دفع مردم آن کشورها داشته باشیم.
دلایان نامه

انهاماً تى نظير قتل، فاعدتا صالح
ترى نظرو تشخيص متعلق به دادگاه
رسیدگى كىنده است. اماماً مسئله در
اين است که دادگاه جلال الدين
فارسي تاچه ميزان در صدر و حکم به
عدالت و فادار مانده است؟ بدون
تردد وابستگي جلال الدين فارسي
به حکومت اسلامي موقعیت اور
رژیم و دستهای پشت پرده اي که
برای نجات او کوشیده اند در حکم
دادگاه تأثیر داشته است. برونده
وی از ابتداء انتها سیر محملی
نشاشه و تأثیر دستهای قدر تمدنی از
پشت پرده در جريان آن آشکار بوده
است. در حالیکه طبق قانون آزادی
کسى که متهم به قتل عمد است،
مسنون میباشد، جلال الدين
فارسي که متهم به قتل عمد بود،
بدون هیچ دلیلی، مدت کوتاهی پس
از دستگيري آزاد شد. انتقال برونده
او از دادگستری کرج به تهران نيز غیر
قانونی بوده است. اعلام حکم اونيز
چند بار به تأخير افتاد. پرخی از
قضات و مطلعین امور قضایي حکم
دادگاه در مورد جلال الدين فارسي
را "بي سابقه ترین حکم در تاریخ
قضایي ایران" توصیف کردند.
خانواده مقتول و کیل مدافع
آنان به حکم صادره دادگاه اعتراض
کرده اند پرونده برای رسیدگى
مجدد بايد به دادگاه عالی بروه. اگر
دادگاه عالی حکم را تایید نکند،
دادگاه کیفری دیگری عهده دار
رسیدگى به پرونده خواهد شد،

برونده اور از حوزه کرج به تهران
 منتقل کرده و خود وی نيز به قيد
ضمانت آزاد شد. دادگاه فارسي در
خرداد ماه گذشته آغاز گار کرد و
بلا فاصله پس از يك جلسه به تعويق
افتاد. ادامه بررسی برونده وی در
مرداد ماه گذشته در تالار جنایي
کاخ دادگستری تهران پي گرفته
شد.

جلال الدين فارسي در جلسات
دادگاه قتل محمد رضا رضا خاناني را
"فعا از خود" ناميده و با استناد به
فتاوی خميني در کتاب "توضیح
المسائل" کار خود را مشروع و قانوني
دانست. وی در جريان اتفاقات
خود کوشید خانواده مقتول را هوا در
مجاهدين خلق و انسود ساخته و به
درگيری خود با مقتول انگيزه سياسي
بدهد. دادگاه پس از جلسات
متعدد، جلال الدين فارسي را به
جرم "قتل عمد غير قابل قصاص" تنها
به پرداخت ديه محکوم کرد.

محاکمه جلال الدين فارسي
بدليل وابستگي او به رژیم در ميان
مردم و مطبووعات با حساسيت دنبال
ميشد و حکم دادگاه ناباوری و
تعجب بسياري را برانگیخت زير ابر
اثر شواهد و مدارک موجود تصميم
ديگري انتظار ميرفت و از همین رو
حکم فوق مورد اعتراض نه تنها
خانواده مقتول بلکه بسياري از
علاقومندان به اين برونده و قضات
نيز قرار گرفت.

در محاكمه جنائي در مورد

نفع مردم آن کشورهاداشته باشیم.
دلالان نامرئی
کمک‌های کشورهای غربی،
چگونه دریچه آینده روشن بر روی
مردم کشورهای جهان سوون خواهد
گشود و قتی که آنها بر اثر سقوط قیمت
مواد خامشان چندین برابر کمک
دریافت شده‌شان ضرر خواهد
کرد؟ مشرط کردن کمک‌ها یعنی
ربط دادن آن به رعایت حقوق بشر
باورنگردنی است و قتی که سیاست
اقتصادی همین کشورهای غنی با حق
حیات جهان سوم درتضاد باشد.
حق برخورداری یکسان از
امکانات تامین حیات و عریت انسانی
نیاز احقرق باشد اینست. فرمولی
که سیاستمدار هندی جان مالا یا
عنوان کرده است. سیستم غیر
عادلانه عملناً موجود اقتصاد جهانی
رامی تواند به یک دلال نامرئی ناقض
حقوق بشر تشییه کرد.
هیچ تغییری به نفع اکتریت مردم
کشورهای جنوب صورت نخواهد
گرفت و قتی که آنها حد اکثر تلاش
خود را یکنند و به حد اکثر استثمار
منابع انسانی و طبیعی شان دست
یازند تا بتوانند میزان صادرات خود
را افزایش دهند و به اندک رشد
اقتصادی هم برستند.

که بهترین ها
خلال ترین ها، موفقیت خواهند
داشت. التیه نقش این نیروهادار بیزار
جهان آنجان آزاد از اراده هم نیست.
ملکه نه فقط وجود قدرت های غالب
کسرن های چندملیتی، بلکه سیستم
تجارت بین المللی و گرسکی نیز در
قتصاد جهانی به زیان کشورهای
جنوب پایه ریزی شده است. در این
وضعیت تولید محصولات از نباتات
ممنوعه، یعنی مواد افیونی بعلت
قیمت بسیار بالا یعنی در بیزار
جهان، گسترش می‌یابد. بهمین
دلیل جای شکفتی نخواهد بود و قتی
بر چند کشور، سود ناشی از تجارت
مواد مخدراز حجم معاملات
خارجی سنتی پیشتریا شد.
مطمئناً صحیح نخواهد بود که
شرایط غیر مساوی و ناعادلانه
سبادله و تجارت راعلت منحصر بفرد
برای فتووفاقه کشورهای جهان سوم
شمار آوریم. یک سری عوامل دیگر
هم رل مهمی را بازی می‌کنند. مثلماً
سیاست مخرب اقتصادی، فساد و
رشوه در دستگاه دولتشی و رشد
جمعیت.
در کشورهای جهان سوم
موضوع مشاهده می‌شود که حتی
تجارت خارجی شرکت ای

مقاله "سقوط قیمت حقوق پسر" به قلم ورنر هورفر، سردبیر مجله "باد جنوب" در اتریش ویرنده جایزه روزنامه نگاری به خاطر نشر مقاله آخبار جهان سوم در سال ۹۷ می باشد. این مقاله در آستانه کنفرانس جهانی حقوق پسر که اخیراً در اتریش برگزار شد نوشته شده است. توسعنده میکوش تضاد سیاستهای اقتصادی کشورهای غربی با سیاست دفاع از حقوق پسر را توضیح دهد.

روی رعایت حقوق فردی بشر میکوبید و در همان حال هم سیاست اقتصادی - مالی اشن موجبات گرسنگی توده های وسیع را فراهم میکند؟ در اینجا قصد این نیست که یک تحلیل از ارتباطات اقتصاد جهانی مطرح شود. تحقیقات در این زمینه باندازه کافی وجود دارد که غیر عادلانه بودن این سیستم را نشان می دهند. یک نگاه گذرا به قفسه های فروشگاه های بزرگ ما باید کافی باشد تا این روابط تابع بر این بوضوح نشان دهد. قیمت ناچیز قهقهه، موزا کوادوری به قیمت کمتر از نصف قیمت سبب خانگی پارچه ابریشمی هندی به نازل ترین قیمت میکند.

هم اکنون در زمان قبل از شروع کنفرانس جهانی حقوق بشر کشورهای دمکرات جهان ثروتمند روی موارد نقض حقوق بشر توسط کشورهای توسعه نیافرده جنوب انگشت میگذارند. نقض خشن حقوق پایه ای بشرط مثال حق تعیین آزادانه محل زندگی، حق کار، حق امنیت اجتماعی و حق آزادی های دمکراتیک در کشورهای فقیر، حقوقی که از نظر ماده و عموم بشیریت برسمیت شاخته شده، یکی از علل اصلی مهاجرت در سطح جهان بشمارمی آید. این مهاجرتها اکنون دیگر آرامش جزیره رفاه را نهادید

آسیب‌شناسی ادبیات

ادامه از صفحه ۵
موج قوه های در سراسر عالم نیزه
امراج خنده ها به هم می پیوندد،
جریان می پابد در هر خانه، در هر
طول موج، در گستره کشورها و
قا رهه، در سراسر این سیاره که
اینک خانه کوچک اما ناامن انسان
است.
خنده ها از لبی به لب دیگر
نمودند و اینجا آغاز شد.

اجتماعی، نه یک مسئله اخلاقی و مذهبی، همچون فاجعه اکولوژی که دائم‌ا در کشورهای جنوب ابعاد وسیع تری پیدا می‌کند، هر روز توده‌های وسیع تری را به دره فقر می‌راند از این‌روه مضمونه خواهد بود وقتی که جهان غرب خودش را بی‌گناه معرفی کند و مشکل حقوق بشر را بدوش کشورهای جنوب بیندازد. تضمین این حقوق یک مسئله جهانی است.

درست در زمان نظم توین جهانی برقراری سیستم‌های عادلانه در روابط اقتصادی و سیاسی جهانی از شرایط حتمی برای پاس داری از حقوق بشری باشد.

متوجه رهرواتریش

عادلانه پیاده شود، مکانیزم‌های بازار آزاد جنبن اعمالی را غیر ممکن کرده و یا بشدت بازدارنده عمل خواهد کرد. اینجا دیگر کمکی خواهد بود وقتی که غرب بکوشید تا با حمایت مالی مانع توسعه خرابی‌های ناشی از سیاست اقتصادیش بشود.

نقض حقوق پسر در بسیاری از کشورها موجب زیانهای اقتصادی و اجتماعی شده است این‌را خیرآ وزیر همکاریهای اقتصادی آلمان، کارل دیترسپانگر در گفتاری تحت عنوان فقر جهان سوم بیان داشته است. ایشان می‌افزایند ما می‌خواهیم تاثیرات معین روی سیاست کشورهای کمک‌گیرنده به

ممکن و صدھا چیزید یکرا آزادین قبیل.
برای مواد خام کشورهای جهان سوم و کالاهای دستی، که پیشتر شان هم کار دستی زنان و کودکان میباشدند، در بازار جهانی باصطلاح قیمتی پیشنهاد میشود که هر گونه شعار هوادارانه از حقوق بشر از طرف آنها را از محظوظاً خالی کرده و آنرا به یک استهza تبدیل میکند. با این حال کشورهای عرضه کننده مواد خام برای خرید ماشین آلات صنعتی و وسایل بدگیری وارداتی و برای پرداخت سود بهدهی های شان باید ارز پیشتری پردازند. نتیجه این کار چنین خواهد بود: بالا بردن حجم محصولات کشاورزی برای صادرات پیشتر و این یعنی استثمار پیشتر منابع طبیعی و خراب کردن هر چه پیشتر محیط زیست.
تب داغ صدور داروی شبابخشن بازار آزاد خودش خودش را تنظیم میکند و این بدین معنی است حال دیگر فقط چنین نیست که کشورهای صنعتی تنها با حمایت از رژیم های ستمگر و استثمارگر در جنوب، در نقض حقوق بشر مستقیماً شرکت داشته باشند. پرایتیک بازار جهان آزاد، نیز گرچه کمتر بچشم میاید، با مکانیزم های فلاکت بار خود موجب عقب ماندگی، فقر اجتماعی، کارا جباری، جنگ های مسلحane و سایر بلایای اجتماعی می شود.
امواج دمکراتیسم در جهان در طول ۸۰ ساله اخیر در بسیاری از کشورها به سقوط دیکتاتورها انجامید، لیکن حال باید پرسید آیا در شان بشریت است که در نهایت آزاد گی گرسنگی یکشد؟
در کل جهان حدود ۲/۴ امیلیارد انسان در فقر مطلق بسرمی بینند، روزانه حدود ۳۸۰۰ کودک برا اثر سوء تغذیه میمیرند. آیا به جهان آزاد غرب میتوان باور کرد وقتی که

گزارشی از جمهوری آذربایجان

گوناگون قطعاً عکس العمل حکومت رانیزه دنیال داشت که فاجعه گنجید و حمله به صورت حسینوف فرمانده یکی از بادگانهای آذربایجان را پدید آورد. این جریان به هلاکت ۶۹ عنصر انسان انجامید. اعتراض به این جنایت توسط مردم و مقاومت صورت حسینوف در مقابل آن به استفاده رئیس دولت و رئیس مجلس ملی آذربایجان منجر شد. ابوالفضل ایل چی بیک مسحور شد دست به دامان کسی که شخصیت والا داشته و دارای اتوپریه در بین مردم باشد، شود و حبدر علی اف عالی ترین کاندید بود. بادعوت حبدر علی اف از نخجوان به باکو، وضعیت حالت دیگری به خود گرفت شخصیت برجسته سیاسی، قدرت مانور، درک لحظه، سواد سیاسی بالا و درایت او، اکثریت نیروهای سیاسی مخالف واژله صورت حسینوف را نیز مجبور کرد به دور حبدر حلقه پیشند. در شهرهای مختلف آذربایجان حکومت ابوالفضل ایل چی بیک متزلزل شد و نیروهای مسلح صورت حسینوف تا دم دروازه های باکور سیدند. حتی پشتیبانی ترکیه و امریکا از ایل چی بیک نتوانست مؤثر باشد. حالا ابوالفضل ایل چی بیک در کره دهی نزدیک مرزهای ترکیه میگوید که من رئیس جمهور اذربایجان هستم!

اما واقعیت چیزیدگری است، مردم حیدر علی اف را قبول کردند. به خاطر خاطره هایی که از حیدر دارند، خاطره ها و بادگارهایی که همانا پیشرفت جمهوری آذربایجان بوده است، اورا "آئی سقال" یعنی ریش سفید و محترم و حتی حیدر را با می نامند با وجود ۷۰ سال سن دارای انرژی، هوش فوق العاده و قدرت رهبری و یزه‌ای است. مردم آذربایجان با امید و آرزو به آینده، حیدر علی اف را پدیرفتند. مشکلات فراوان است، بحران اقتصادی و اجتماعی وجود دارد، جنگ در قرقیزستان با آدامه دارد. غمی در رابطه با گذشته و چشمی به آینده این است وضع مردم، گفکرگو آنها این زنانشان می‌دهد. مردم و اکبریت مردم به سال های قبل از ۱۹۸۵ باز می‌گردند و آن روزها راه خاطر می‌آورند. حیدر و انتخاب او و پدیرش او تبدیل از گلشته و گذری به آینده است. در شوروی سوسیالیسم مردمه است و باید منتظر حوادث آینده بود، اکنون در آذربایجان به قبول ستارخان سرداران امامی هر چه. حیدر خان نگوید همان است.

تنگانگ در ساخت ترین شرایط، در شرایط جنگ، گرسنگی، شادی و بیروزی، آفرینش و خلق کردن نمی‌تواند بنام دمکراتی از هم پاشیده شود. مردم اذربایجان نیز این را با تمام وجود حس می‌کنند. دمکراتها و ماجراجویان کنونی در شوروی سابق می‌خواهند تاریخ را کورتاژ کنند اما موفق نخواهند شد و به خاطر همین است که رهبران قبلی دویاره به صحنه سیاسی باز می‌گردند، نمونه‌های آن آرزوید وس برآواستکیں در لیتوانی و حیدر علی اف در اذربایجان است. البته شوروی سابق چون گذشته هرگز زنده نخواهد شد. بلکه به نوع دیگری نمودار خواهد گردید. اذربایجان نمونه‌ای از سیمای کنونی شوروی سابق است که در آن حیدر علی اف به عنوان رهبر جسته و عضو هیئت سیاسی حزب گمنیست شوروی و به عنوان سیاستمداری کهنه کاردویاره به عرصه قدرت باز می‌گردد. چرا ب ابوالفضل ایل چی بیک سقوط کرد و یهده "لکن" در آردوآباد نخجوان فرار نموده و به چه دلیل دویاره حیدر علی اف که چندین بار در جمهوری خود مختار نخجوان علیه اش توطئه شد دویاره در اذربایجان به قدرت رسید؟ مردمی که قبلًا به دمکراتهای جبهه خلق اعتماد کرده بودند بعد از یکسال به این نتیجه رسیدند که آنها نه تنها برای مشکلات و مسائل مردم جواب قانع کننده‌ای نیافتدند، بلکه آن چه را که به مدت ۷۰ سال ساخته شده بود نیز تالان نمودند. از یک طرف ثروت‌های طبیعی و مواد خام جمهوری توسط همسایه‌ها و سرمایه‌داری تجاری و انگل داخلی و خارجی غارت می‌شد و از طرف دیگر گرانی ویقانی و بیکاری جان مردم را به لب رسانده بود. چنگ قره با غ را که ایل چی بیک قول داده بود در عرض ۳ماه پایان دهد، نه تنها بیان نیافت بلکه هر روز شکستی برای مردم به ارمنستان می‌ورد. نداشتن مهارت دولت داری و انتخاب سیاست غلط در مورد کالخوزها، وضع رای به گونه‌ای زیاد به ناسامانی کشانده بود. خاصه‌له روشنگران و دانشگاهیان و آگاهان اجتماعی از حکومت هر روز زیادتر می‌شد و حرکت به جلوی نموده از رو شدی به بن بست می‌رسید.

بی اعتمادی و بیریدن اکثریت مردم از حکومت و اعتراضات

آذربایجان چنین است. چه باید کرد؟ واقعیت هارا باید آن طور که هستند دید نه آن طور که ما می خواهیم. مشکلات دقیقاً وجود دارند، بحران طاقت فرسا است و این بحران نیز جدا از بحران عمومی حکومت های شوروی سابق نیست. هزاران هزار نفر نمی خواهند به شکل کنونی زندگی کنند و آینده آنها مشخص نیست و فکر منی کنند راستی چه خواهد شد؟ و چه چیزی انتظار خود و وجه هایشان را خواهد کشید؟ سوال مردم این است. چرا هر روز گرانی، نامناسبی، جنگ و بیکاری! راستی رفم چه چیزی است؟ و مکانیسم آن به چه شکلی اجرا خواهد شد؟ و چه کسی باید رفم را به آخر بررساند؟ و چه قیمتی؟ آزادی و دمکراسی یعنی چه؟ آباده مکراسی به معنای آثارشیسم کنونی و به معنای غارت مردم توسط لایه های تازه به دوران رسیده است؟ آیا آزادی به معنای افت زندگی، هر که هر که، رشوه خواری و بخطرافتادن زندگی مردم است؟ آیا آزادی به معنای این است که مریض از بینه دارو و یا به خاطر گران بودن آن از بین برود؟ مردمی که به تحصیل مجازی و اجباری، دانشگاه مجازی، بیمارستان عمومی مجازی و دارویی مجازی عادت نموده اند، نمی توانند روزهای کنونی را تحمل کنند. آنها از خود سوال می کنند که ما که هر روز فقیرتر می شویم، پس کویهشتی که به ما وعده می دادند؟ رشد صعودی قیمتها چه وقت متوقف خواهد شد؟ مردم از بین بودن نامیں اجتماعی رنج می بیند. مردم آذربایجان همه دارای سواد هستند و قطعاً زودتر مسائل را در خواهند بات و خواهند فهمید. خود آزادی نیز پدیده ای است حیاتی که رابطه مستقیم با شعور اجتماعی و بایران فرهنگ عمومی مردم دارد؟ و همین سواد عمومی و سطح آگاهی قطعاً تا ام با تجربه به مردم کمک خواهد کرد که دولت و دشمنان خود را زودتر بشناسند.

علاوه بر همه اینها دوستی تنگاتنگ بین خلقهای مختلف شوروی و رابطه بسیار نزدیک بین آنها طی هفت دهه و قبل از آن رانمی توان برآختی گشت. بازی سیاسی و قدرت طلبی ماجرا جویانی چون یلتیشن، کرافچوک و شوشکویچ، بانیان دولت های مشترک المนาفع، نمی تواند اراده مردم را به دوستی و نزدیکی از هم بشکند. دوستی

طريق نیروهای مختلف دنیا
می‌کنند. مثلاً ترکیه و امریکا با تمام
قدرت از ایل چی بیک دفاع
می‌گردند و ایل چی بیک نیز متقابلاً
غلام حرف شنوبی بود. شعار ترکیه
در آذربایجان این بود که بدور ایل
چی بیک حلقه بزیند. ایران در
آذربایجان خواهان حکومتی است
که در آذربایجان ایران تحریک
نیافریند و حتی حاضر است به خاطر
این مسائل امتیازاتی نیز بدهد. زیرا
ترس از ترکیه و امریکا و اوضاع
درونیش وی را بله شدت نگران کرده
است. روبه نیز خواهان حکومتی در
آذربایجان است که در چارچوب
کشورهای مشترک المنافع بگنجد.
در خود آذربایجان گروه‌های
مختلف حتی بیش از ۵۰ گروه مثل
قارچ بعد از ایران سریزون آورده‌اند
و به فعالیت مشغولند. هر کدام از این
نیروها چند نفر هستند که دورهم
جمع شده و حزبی را بنیان
گذاشته‌اند. در بعضی از این احزاب
تعداد بنیان گذاران بیشتر از تعداد
اعضاء است و این خود به دلیل نبود
تجربه سیاسی، یک آشوب ذهنی در
مردم برخود آورده و در چشم آنها
خاک می‌پاشد. البته چند حزب
سیاسی هستند که دارای نیروی
بیشتری می‌باشند. مثلً حزب
آذربایجان نو (بنه آذربایجان) به
رهبری حیدر علی اف تهیه دریاگر
بیش از ۲۰۰ هزار عضو دارد. بیشترین
اعضای رهبری آن کمونیست‌های
سابق و کسانی هستند که با رژیم
گذشته یعنی با رژیم سوسیالیستی
ارتباطی داشته‌اند. امتیاز حزب در
این است که روشنگران، استادان
دانشگاه، معلمان آکادمی علوم
آذربایجان، دانشگاهیان و بخش
وسيعی از کارگران از این حزب دفاع
می‌کنند. اکثریت مردم به دلیل وزن و
شخصیت سیاسی حیدر علی اف
مداعع این حزب هستند. بعد از این
حزب، حزب استقلال ملی به رهبری
اعتبار محدود است که بیشتر در
نیو آشنا تابو مردم طرفدار آن
شده‌اند. خود اعتبار محدود جزو
رهبران جیوه خلق بود و بیشتر گروه‌ها
واحزاب درست شده غیر از
آذربایجان نو نیز از شکم جیوه خلق
بیرون آمدند و با آن انشعاب کرده و
راه خود را جدا نموده‌اند. مثل حزب
دمکرات آذربایجان، حزب
سوسیال دمکرات آذربایجان،
حزب استقلال ملی و ...

جنگ با ارمنستان و بحرانهای داخلی، جمهوری آذربایجان، کشور همسایه ما را در شرایط دشوار و پیچیده‌ای قرارداده است. مقاله زیر نگاهی است به موقعیت داخلی آذربایجان. نویسنده که پژوهش و در عین حال دانشجوی وزنامه تکاری دردانشگادولی یا کواست دراین مقاله کوشیده است اوضاع داخلی آذربایجان را تصویر کند، که میتواند برای علاقمندان مفید باشد. مقاله دارای پیش‌بینی‌ها و نظراتی است که طبعاً استنتا جات شخصی نویسنده می‌باشند.

ایران و ترکیه نقش مهمی دارد. کشاکش ناپیرگذاری نیز توسط این کشورها با تمام قدرت دنیا می‌شود. آنها در ارتباط با خودانی که در آذربایجان می‌گذرد تاثیر مستقیم دارند. روسیه از میراث و حق برادر بزرگی خود دفاع می‌کند و به این راضی نخواهد شد که آذربایجان را به راه راحتی از دست پدهد و خود آذربایجان نیاز از نظر اقتصادی و فرهنگی بادست وبا به روسیه بست شده است و به این زوایها این وابستگی‌های متقابل قطع نخواهد شد. مثلاً کارخانه کولرسازی با کوکو یا کارخانه الومینیم سازی گنجه بدون رفع احتیاجات از دولت‌های مشترک‌المنافع و مخصوصاً روسیه نمی‌تواند به کار خود ادامه دهد. ترکیه نیز با شعار پان ترکیسم و دنیای ترک و پیرادری و در حقیقت به خاطر منافعی که در ارتباط با نفت و مواد دیگر آذربایجان و مججهن راه پیدا کردن به آسیای میانه و مرکزی دارد و با استفاده از ضعف آذربایجان در رابطه با جنگ قره باغ برای خودش جا باز کرده است. بی‌سیاستی و با کم سیاستی و ضعف حکمرانان آذربایجان نیز در این مسئله بوده است. ایران نیز با شعار جهان اسلام و امت واحد، دریک دست تسبیح و مهرو در دست دیگر قرآن، می‌کوشد تاثیر خود را در روند تکونی آذربایجان بر جای بگذارد. اما فعلًا فقط در دهاتی چون "مشت آقا" و "بوزوتا" و در مساجد و بین حاجی‌های تازه حج رفته توансه است عده‌ای را در خود جمع نماید. ضمن اینکه باید اشاره شود که حکومت ایران با دولت ایل چیزیک رابطه حسن‌ای نداشت. به خاطر اینکه ایل چیزیک معقد به آذربایجان واحد بود و حتی گفته بود که من ریشم را در تبریز خواهم تراشید. اما نظر عمومی مردم آذربایجان در رابطه با نحوه و طرز زندگی در ایران هنفی است، حکومت اسلامی را به همچ وجه قبول ندارند و حتی از قوانین اسلامی می‌ترسند و این رابطه مستقیم با رفت و آمد مردم آذربایجان با ایران دارد، به خاطر همین هم ایران با علم سبز نمی‌تواند موقوفیتی کسب کند. همسایگان آذربایجان منافع خودشان را از در آذربایجان بحران است، بحران اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و حتی فرهنگی، مسئله جنگ رازمنه و اشغال ده درصد از خاک آذربایجان توسط آنها براین بحران دامن زده است و آن را عیقق ترموده است. بخش عظیمی از نیرو و انرژی سرمه‌داران حکومتی متوجه این نیز ترین گره بحرانی است. سران حکومتی آذربایجان در رابطه مستقیم با مشکل جنگ قره باغ سقوط کرده‌اند. از باقیروف و زیروف، مطلوب، محمد اف و آخرین رئیس‌جمهور ایل‌الفضل ایل چیزیک.

پائین آمدن سطح تولیدات در کارخانه‌ها و فابریک‌ها، گست رابطه منطقی بین جمهوری های سابق شوروی، بی‌توجهی و با کم توجهی به انجکه که سالیان سال است ساخته شده مثلًا کالخوزه‌ها و اساخورزها، بائین آمدن سطح رفاه عمومی، گرانی، بیکاری، سختی زندگی، کلاف سردرگم جنگ، کشته شدن بخش وسیعی از جوانان خارجی شهرها ردهات مختلف، بودجه‌ای عظیمی که مصروف جنگ و وسائل جنگی می‌شود به بی‌خانمانی و آواره شدن تراوون مردم انجامیده. علاوه بر نیم میلیون نفر فراری از خود ارمنستان مردم دهات اطراف "استپانه" کرت و شهرهای "شوشا"، "کل بجر"، لاجین "یعنی قره باغ" کوهستانی تا مرکزولا یت "اقدام اوواره شده و در شهرهایی مثل باکو، لنکران، آستارا و گویا سکنا داده شده‌اند".

بر پیش این سخنی‌ها سردرگمی‌ها، تجارتاوه به دوران رسیده دریی قانونی و غارت مردم بنام کامر ثیا و در حقیقت با دزدی یکه تاز میدان شده‌اند، دستگاه ببورو و کراسی حکومتی نیز در رابطه مستقیم با این ثروتمندان تازه باز رشوه خواری سر و سعی ترین لابه‌های اجتماعی کلاه می‌گذارند. در لابلای این ظلم و بیداد، فاقاچ، فحشا و اعتیاد نیز هر روز زیاد می‌شود.

موقعیت آذربایجان در منطقه طوری است که با هفت میلیون جمعیت و سرزمینی ثروتمند اهمیت استراتژیک پیدا کرده است و برای کشورهای همسایه چون روسیه و

انتشا، گارش، کمیسیون تحقیق و تفحص، در مورد دشوارش مشهد

نا امید می شوند خود را شهرداری را
آتش می زنند. متعاقباً نیروهای
انتظامی خود رونیم سوخته را از محل
حادثه خارج و موفق می شوند تجمع
کنندگان را متفرق و اوضاع را آرام
نمایند.
با دادمه حضور و آرایش نیروها
در میدان مذکور و تعطیلی مدارس و
تجمع پیشتر افراد، نیروهای انتظامی
برای مفترق کردن تجمع کنندگان با
آنان در گیر شده و ابتدا از گازاشک
آور استفاده نموده و متعاقب
تیراندازی مامورین دونفر از مردم به
قتل می رستند. در این زمان تجمع
کنندگان به شعار دادن علیه
شهرداری اقدام می کنند. گزارش
گسترش شورش به سطح شهر و
تظاهرات بی سابقه مردم در دادمه
حادثه فوق را کار عده ای از "راذل و
اویاوش" می نامد.
در گزارش مذکور هیچ اشاره ای
به "تعداد ستگیر شدگان، سرنوشت

مُردم از عوامل اصلی پرور حادثه بوده است.

می‌گیرد که به نتیجه‌ای ختم
نیتی شود، لذا شروع بحران را زاین
زمان می‌توان پیش بینی کرد.
روز شنبه ۹ خرداد ۱۳۷۱ یک
دستگاه ماشین شهرداری برای
جلوگیری از ساختمان سازی غیر
مجازیه انتهای بلوار طبرسی می‌رود.
مردم در مقابل مامورین شهرداری
 مقاومت کرده و خودرو شهرداری را
محاصره کرده و ساعتها آثار را اختیار
خود داشته و خواستار حضور شهردار
در میان خود می‌شوند. بعد از ظهر
همین روز اجتماع کنندگان که
حدود دویست نفر بودند وقتی که از
حضور شهردار و ملاقات با وی

می گوید: توافقنامه‌ای بین طرفین صورت می‌گیرد و به امضاء حاضرین می‌رسد. بر اساس این توافقنامه شهردار قول داده بود ظرف ۲ ماه مشکل اهالی را حل کند و مردم نیز معهد شدند طی این مدت اقدام به ساخت و ساز غیر قانونی نکنند. مدت تعیین شده منقضی می‌گردد اما اقدام موثری از ناحیه شهرداری صورت نمی‌گیرد و بدنبال آن خریداران اراضی و متقاضیان جواز ساختمان تصمیم به تجمع و راه پندان می‌گیرند... در روز لخورداد ۱۳۷۱ هم مذاکراتی بین اهالی و شهرداری و نماینده دادستان انجام

انتشار گزارش

شورای تامین استان، اقدام به تخریب و مقابله خشن و بدون ضابطه با افراد، برخورد های تبعیض آمیز، عدم نظرات دقیق بر مسئولین اکپ جلوگیری از تخلخلات ساختمانی و بالاخره توجیهی به خواسته های قانونی مردم و انجام تعهدات و وعده ها.

گزارش، زمینه های بروز حادثه و شورش را چنین شرح می دهد: مساعت شهرداری از ساخت و ساز در بلوار طبرسی مشهد نارضایتی مردم را از سالها پیش برانگیخته بود. افراد ناراضی مراجعت و مکاتباتی با شهرداری و سایر مسئولین جهت حل مشکل داشته و چون از این اقدامات نتیجه ای نمیگیرند، عده ای حدود یکصد زن و مرد به عنوان شکایت به دفتر امام جمعه محترم مشهد مراجعه و شهردار مشهد نیز به دعوت دفتر امام جمعه، در آن بیت حاضر می شود. گزارش

۱۴ ماه پس از شورش گسترده مردم در مشهد کمیسیون تحقیق و فحص مجلس شورای اسلامی. گزارش خود از این حادثه را به مجلس تسلیم کرد. این گزارش در جلسه ۱۹ مرداد ۱۳۷۲ مجلس، جوانده شد.

گزارش؛ استانداری، شهرداری، فرمانداری، تش نشانی، نیروی انتظامی و اداره کل اطلاعات استان را در پرورداین حادثه مقصراً شناخته است. از نظر گزارش، قصور ارگانهای فوق، در عدم آمادگی انان برای مقابله با ظاهراً راه و شورش مردم و رونشاندن سریعتر آن بوده است. در گزارش، شهرداری مشهد کمک از عوامل اصلی ایجاد این حادثه معتری شده است. از جمله لایل گزارش در این مورد به قرار زیر است:

عدم رعایت بخششانمه های زارت کشور در رابطه با چگونگی برخورد با ساخت و سازهای غیر جا، عدم انکلاس تخریب های

سه اندیشه در مشروطه

مقصود فراستخواه - روزنامه سلام ۲۱ مرداد

نقش نماید و نمونا شناسنی و نویی است. بنابراین نواندیشی دینی برای اصلاح و بازسازی اندیشه دینی به بعثتی عصی متفق، لطفی کلامی و نفعی نیاز داشت.

البته نواندیشان گاهی به «اطرح مقاله»های اساسی تر و پیاده‌تری نیز نزدیک می‌باشند اما بررسی‌های گسترده و عمیق به عمل نمی‌آمد. برای مثال، ملاعید الرسول یک‌شانی در «رساله انصافیه» خوش (۱۳۲۸) گفت: «فراس آیه و حدیثی هم برای حکومت قانون و مشروطت نباشد کدام صاحب شعر این ترتیب را بد می‌داند؟» و نیز گفت: «مجلس ملی را با امر حلال و حرام و احباب و مکروه و عبادات کاری نیست واضح این احکام را جزو خداوند ندانیم. آن جمله در تدبیر امور مملکت و اجرای امور به مجرای قانون، اختیار دارد» و گفت:

«بعده ممکن است امور دنیا به واسطه گذشت زمانها تغییر پیدا کرد» باشد مثل طرز لباس پوشیدن، در هر زمان لباس تداول آن زمان را... می‌توان پوشید و لو مخالف با لباس زمان شارع باشد». ۱۰ و گفت: «رسان کس مختار است از غرب خلافات بپوشید و هرچه می‌خواهد طبع خود و هویت خود را نیاز داشته باشد... و می‌توان پوشید و لو مخالف با لباس زمان را... می‌توان پوشید و هرچه می‌خواهد کسب و تجارت نماید و هر صنعتی پخواهد بکند مانع نداشته باشد. در قصبه آزادی در مقایسه هم اگر مقصود عتابی است که تعلق به امور عادی و سایه دارد معلوم است آزاد است... اگر در اصول دین است، مقول نیست کسی را برخلاف عقیده‌اش تکلیف کرد مگر به استدلال... نه چوب و چماق». ۱۱

همچنین نفه الاسلام گفت: «مقصود از قانون، اختصار شرع نازمای نیست... قانون سیاسی و ملکی است» ۱۲ و نانینی نوشت: «بدعت و تشریع، آن است که حکم و قانون جعلی را، جزئی یا کلی، بعنوان حکم شرعاً، تشریع نمایند. بنابراین مقرر اینی که یک فرد یا خانواده یا اهل یک کشور در انور زندگی تنظیم نمایند و خود را به آن ملزم دارند چه آن که آن را در فخرچه و کتابی ضبط نمایند و یا ننمایند چون به قصد تشریع نیست بدعت نیست» ۱۳.

تأملی در طیف سوم

کار آنان نا آنجا که انجیگریه دفاع و جانبداری از ساخت اسلام، بر راسته موجه است. اسلام میراث گران‌اندیش تاریخی است که به کار اعتنای معموری و سعادت جاویدان انسان می‌آید و ارزش آن را دارد که برای حفظ حرمت انسان، خلوص و تسامی آن را بخواهد و فداکاری کرد (بلکه ارزش آن بیشتر از این حرفه است). اما آن گونه دفاعی که مشروطه‌ها از اسلام به عمل آوردند، قابل انتقاد است، آنان با افتاده در ورطه این اندیشه کهون‌گلامی که حسن و قیام امور صرف شرعاً است، نتوانستند حکومت، عدالت، قانون، آزادی و برابری را بعنوان مقاهم عرفی و بشری و عقایدی تلقی به قبول کنند. عنصر زمان و مکان و مقتضیات و مصالح و ضرورتها را به حساب نیاوردن و از واقعیت تفاوت، تروع و تحول امور ظفره رفتند. هر نازمای را بدعت و هر کهنه‌ای را دین شرمندند. راستی «گفای افتخار مدارس تشریع نسوان و دستان و شویز گان» کجا یافی باشد. دینداری مدارس مایه بود که نوری آن را در رویت انحرافات، این اتفاق ناید و ایالی و لامذهب که ساقی معروف به بایی بودند! آورده است. ۱۴

اصول گرایان در صدور حکم به این که امری خلاف شریعت است زیردست بودند اما در پاسخ به نیازهای ذهنی و عینی زمانه و حل برپشنهای را با نیازهای خود، اما در نی کردند. نوری قانون اساسی را «ضلال نامه» می‌نامید که بر اساس یکی از امواد افراد مملکت متساوی الحقوق هستند و می‌گفت بحال است با اسلام حکم مساوات. ۱۵ و می‌گفت در اسلام خون ذاتی و مسلمان یکسان نیست. ۱۶ (منثورش نظریه مفترض مدارنده بده شرعاً است) گمان نمی‌کنتر تا به قیامت طرف این نیزه از این سلطنت و این قانون را بگیرد و دست نظرم ندارند گان در شرعاً است! گمان نمی‌نماید که چه تعزیر کردند نظالم به انسان گان در سنت اسلامی، مسلمانی را بکشند او را به کیفر می‌کشند ولی اگر مسلمانی آنان را کشت فقط ده میرزاده! اما په جوانی داشت برای قاتلای در جل اینهن که: مجوس و پهود و ارمنی، وقتی قیمت خود را نماعده بپست و پیچ نهاد، کم یا زیاد، در قانون ملاحظه نماید! [منظور مدارنده بده شرعاً است] گمان نمی‌نماید که در پاسخ به قیامت مفترض مدارنده بده شرعاً است! گمان نمی‌نماید که در پاسخ به قیامت مفترض مدارنده بده شرعاً است! ۱۷ از دیگر مشروطه‌خواهان، در رساله «اذکاره مساوات در حقوق، از جمله، مساوات فرق شاهه و مفسله با مسلمان است و حال آن که حکم شاهه و مفسله مرتد این است که قائل و احباب، زش یابین، مالش متبل می‌شود به سلم، و کارش اجرت ندارد و کفار حق قصاص ندارند و دیگر آنها هشتصد درهم است. ۱۸

مشروطه‌خواهان از گفتوگو و دیالوگ مشت یا مقوله‌ای خود و داشت جدید پرهیخته آنان سرمایه فرهنگ دینی را در گاوصندوق افکار خوش گذاشتند و از بر جهان اندیختن آن در دادوست انکار و اندیشمند هراسیدند و حوال آن که دین در جریان هم سخنی و همسانی آن با مقوله‌ای تو و معارف پسری، پناهندگانی که نیز نگفته شد، قابل چون و چراست.

شیخ فضل... نوری آن گاه که در پاسخ به پیشنهاد پناهندگانی که به ساختارخانه‌ها گفت: «آیا روات است که من پس از مفتاد سال که معاشرم از برای اسلام سفید کردند حالت حال یا بیرون و بروم زیر برق کفر؟» در اعقاب جدید و سیمیت خود را در دفع از حرم دین تاکید کرد ولی به نظر نویسنده، چند و چون دفاعی، همان گونه که گفته شد، قابل چون و چراست. اما در نامهای داشتند یک‌شنبه که راجع به سه اندیشه صدر مشروطه داشتند تباید ظرف زمانی و شرابیه و محدودیت‌های آن روز سود غفلت فرار گیرد. ما که امروز در باره پربریزمان سخن می‌گوییم روا نیست کار آنها را قیاس از خود بگیرم ما میراث‌دار تجارت آنان نیست به کارشان، شرابیه و امکانات هستیم و نیاید دست خوبی را می‌باشیم آنان! متن اندیشه‌های آنان، نشان خود را دیدیم و با هنایین نویسندگان خود را نگاریدم. نیز ناگفته نماند که در این مقال مختصر، به جنبه‌ای اندیشه‌گی مسلط پرداختیم در حالی که مشروطت و جنابهای آن، جنبه‌ای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و تاریخی داشت که در این نوشته، نویسندگان خود را نگیریم.

توسعه نیات، فاقد تکثیری و شکه ارتباطات، بست و محدود و با امارات کلای زیست‌دان و کم سادان... و گفت: «بگیرد و از سوی دیگر معتقد به دین بود، آن هم دین چونان و اندیشه‌ای فکری از اینه می‌هد، با آنچه که محصول طیف‌های تاریخی و مخصوصاً در ایران و مذهب شیعی که امام مصصوم (ع) و نائب عام و فقه سنتی دارد، در واقع طیف دوم از یک طرف بیانی و مسلمانی پیش و مذهبی دارد و از سوی دیگر معتقد به اینه با ناچاهی و انگاره‌ای تازه مغلقی، علمی، پسری و غربی مواجه باشند. ۱۹ و پیش از آن که نیاز داشتند گذارند ولی پیش‌دان با آن را قطع نکنند، از غرب خلافات بگذارند، تغییر می‌خواهد طبع شود و هرگونه شوری را نیاز داشته باشد، هرچه می‌خواهد کسب و تجارت نماید و هر صنعتی پخواهد بکند حاشا کند. به همان اندیشه که اسما و تبلیغ دین و اعتلای معنوی و معاویت اخیری برای آنها یک آرمان و ضرورت بود

و پیش از آن را داشتند، گذشتند. پایانی دیگر گفت: «بگیرد و از سوی دیگر معتقد به تجدید فکر دینی می‌پرداختند، اسلام را به گونه‌ای تفسیر و تاویل می‌کردند که یا عقل و داشت و تجارت جدید، تقارب و تقارن پیدا کند و هم سخن و همراه شود، از میراث دینی، عناصری را در افکار روز پذیرای تلقی و تافق باشد، تعبیر می‌نمودند. ۲۰ اندیشه‌ای اینه بازیاری خانگی نمکه که به کار و باز امروز بپیشند بگزینی می‌نمودند. مقوله‌ای به یاد گار مانده در نسایع و مأخذ و فرهنگ و متن دیگر را، آنقدر سوهان می‌کشند، شستشو و غبار رویی و پهلو و پس از خود معرف آن نوشتند. ۲۱

در باره کار ایان با همه ارج و میزانی که داشت، باید گفت: «بگذشتند دینی نیازمند نظریه‌پردازی و ژوپنگریهای ایان را داشتند. ۲۲ ایان را بلند باشد از خانه تکانی و نقش و نگار ایوان، چیزی بیشتر از غبار رویی و جلازون و نکار. مقوله‌ای گذشتند از اینه بازیاری خانگی، اینه بازیاری خانه‌ای خواهد بود که به کار و باز امروز بپیشند بگزینی کردند. ۲۳

آنچه اینه بازیاری خانه‌ای خواهد بود، اینه بازیاری خانه‌ای خواهد بود که بگزینی می‌نمودند. ۲۴ ایان را طیف اول، اهل سمه مدر، تسامی، تأهل و اغراض بخوبند و در دین از سخت کشی می‌پرداختند و بلند نظری انتیار می‌کردند. ۲۵

طیف سوم: اصول گرایی دینی و مشروعه خواهی

اینان از اقیم سنتها پای بیرون نمی‌نهاشند، نه خود به فرهنگ نازدی و تعریف مجدد می‌کرند، آنقدر سهیل و می‌آزادند. ۲۶

درینه گزینش، علم و معارف و تجارت و رهایه‌هاشیش هم به

یک چوب رانده می‌شود. همچنین در این دید گاهها بیش از زمینه درونی پدیده می‌شود، همچنانی به این طبق می‌شود اما

صرفه از این نوع دارویها، مشروطه از سرینهای هم تاریخ ماست؟ ۲۷ اندیشه نویسه و تحول، از سده ۱۹، در جامه ما، به

ویژه از آن شایان با ملته اخیر تمدن بشیری، که بدایلی، این

پاره از منبر زمین سر برآورده بود، فرآیند تکون خود را آغاز کرده و پس از حدود یک قرن، در مشروطه به آستانه

نقشه عطی و رسیده بود. اما افسوس که کاسته‌ها و موائمه

ریشه‌دار و دشوارهای اصلاح و نویسه در دیار ما، نگذشت و...

البته به تعبیر ادواره براون، دولتها بدبختی خارجی و مشروطه‌طلبی در

نداشته و سرانجام آن همه آزادیخواهی و مشروطه‌طلبی، در

کشتر از دو دهه، سر از خود کامگی شبه مدربیست

رضاشاهر در آرزو، آرایش طبقی افکار در مشروطت را می‌توان چنین تصور

و ترسیم کرد: ۲۸ - آزاد اندیشه و آزادیخواهی و اقیاس از غرب

- نو اندیشه دینی ۲۹ - اصول گرایی دینی و مشروعه خواهی

طیف اول: آزاد اندیشه و آزادیخواهی و اقیاس از غرب

اینان در آغاز سده بیست میلادی، روی هم رفت، ادامه

دهند گان خط و ربط کشانی بودند که از دهه‌ای نخستین قرن

۳۰ تا پایان آن قرن، اندیشه‌ای جدید را از غرب اقتبس

کرد و بدر ایران انتشار دادند. مثل میرزا صالح، امیر کبیر،

آخوندزاده، ملکم، مستشارالدوله، میرزا حسین خان و طالبوف،

از نمایندگان بگان برجهسته می‌توان در صدر مشروطه می‌توان

سیدحسن تقیزاده، میرزا بهمنگیر خان شیرازی (صور اسپلی)،

علی اکبر دهداد، میرزا حسن خان مشیرالملک، میرزا

محمدعلی خان و میرزا ابوالحسن خان فروغی، میرزا محمدعلی

سدیق حضرت را نام برد. اینها غالباً قلم به دست، اهل تالیف

و ترجمه، از نخست جامعه‌ای تدوین شدند. ۳۱

اینان از اینه بگزینند که تو گریبی قانون

و نیزه‌ای داشتند، اینه بازیاری خانه‌ای تدوین شدند. ۳۲

غرب اقیاس شده، بدین قرار است:

- حقوق طبیعی آدمی؛ انسانها صرف نظر از جنایت و

مذہبی که داشتند حقوقی برای اینه داشتند

و کار و فعالیت و مشارکت اجتماعی آزادانه

حکومت امری عرفی است که از طریق قرارداد اجتماعی

برگزار می‌شود و جامعه با غردد و داشت و تجارت بشری اداره

می‌گردد. (سکولاریسم)

- قانونگذاری پسری؛ وضع قوانین متفیر و مناسب به

دست نمایندگان متفیر و متفیر

- دین اسری شخصی و گروهی است و فلمرو

بسیگراییهای عمومی اجتماعی، جادی از آن است.

طیف دوم: نو اندیشه دینی

اینان نیز مثل طیف نخست، پیشنهادگانی در قرن

۱۹ دارند، مانند اسد آبادی، عیده، رشدی رضا، کوکبی، شیخ

هادی نجم آبادی، از نمایندگان برجهسته این طیف در صدر

مشروطه می‌توان، طبایط‌ای، نایینی، ملاعید الرسول کاشانی و

سید جمال واعظ را نام برد. طیف اول نخستین تحریر کنی

می‌گذراند. بخش اینه از آنها در روسیه ایجاد شده است، طیف

دوم از سویی به عقل و داشت و تجارت بشری و رهایه‌ها و بیش

عشا برای شهرهای بزرگ‌تر شهربازی خلیل از

خبرها و نظرها

کمکهای مالی رسانیده

۱۳۰۰ مارک از سوی رفقاء دو شهر آلمان
ازین دوستان که با کمکشان سازمان را در پیسپردا اهداف خود
یاری می‌رسانند سپاسگزاریم

شورای جدید "رهبری مجاهدین خلق"

تشکیل گروه "مبارزه برای اتحاد چپ"

بی‌رحمی‌هایی که از سوی دولت
جمهوری اسلامی در مردم زنان
اعمال می‌شود، اعلام شده است.

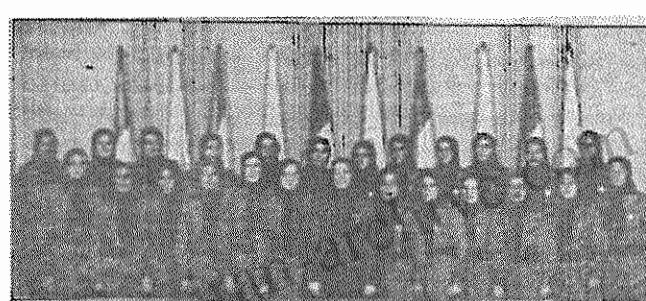
مجاهدین خلق توضیح
نداشته‌اند که کدام ضرورتها باعث
رضایا پهلوی طرح خود را آینده را
چنین توضیح داد: فکری کنم که
برای مملکتی مثل ایران، بادرنظیر
گرفتن جبهه‌های مختلفش آن نظامی
نداشیم. اصولاً از نظر تشوری
مشروطه با استبداد مغایرات است ولی از
نظر عملی در تاریخ معاصر، مشروطه
معادل استبداد جمهوری معادل
جمهوری شناخته شده است، که
جمهوری دموکراتیک خواهد داد؟ با توجه به
یک عذر جمهوری خواه مخالف این
عقیده هستند حرفي نیست. من که
تجربه نشان داده است همیشه اینطور
نیست. اولین جمهوری که جامعه‌ما
آزمایش کرد، جمهوری کاملاً غیر
دموکراتیکی از آب درآمد. دو مین
اصل که مد نظر ماست، این است که
با احياء دویاره آن دوران اکه قانون
اساسی مرتب‌آوریا گذاشته میشد، از
اصل وریشه مخالفین.

مثل بخیار فکری کمکهای این است که
با مشروطه سلطنتی از ابتدا شمنی است که
نداشیم و هنوز هم نداریم. همینطور
با جمهوری علی‌الاصول دشمنی
نداشیم. اصولاً از نظر تشوری
مشروطه با استبداد مغایرات است ولی از
نظر عملی در تاریخ معاصر، مشروطه
معادل استبداد جمهوری معادل
جمهوری شناخته شده است، که
جمهوری دموکراتیک خواهد داد؟ با توجه به
یک عذر جمهوری خواه مخالف این
عقیده هستند حرفي نیست. من که
تجربه نشان داده است همیشه اینطور
نیست. اولین جمهوری که جامعه‌ما
آزمایش کرد، جمهوری کاملاً غیر
دموکراتیکی از آب درآمد. دو مین
اصل که مد نظر ماست، این است که
با احياء دویاره آن دوران اکه قانون
اساسی مرتب‌آوریا گذاشته میشد، از
اصل وریشه مخالفین.

حسن نقیبی از سوی نهضت
مقاومت ملی نیز در همین رابطه وبا
اشارة به لزوم بازسازی اعتمادها
گفت: نایاب فراموش کرد که نسل ۵۰
و، عالله ذهبتی از گذشته دارند که
این عامل حافظه رانمی شود از مردم
گرفت. برای ایجاد امیدواری و
اعتماد در مردم نیروهای سیاسی که
به بحث و دیالوگ می‌شنیند باید به
این امر توجه داشته باشند ونماد
سلطنت یا شخصیت سیاسی که
داوطلب ریاست جمهوری مملکت
است باید دقیقاً به این مسأله توجه
کنند وعملی‌گوشش کنند که این
ذهنیات را خشی کنند. زمانش هم
امروز است.

علی‌شاکری در سخنان خود بر
جدایی سمبیل نهاد مشروطیت "با
دوره تاریک گذشته تاکید کرد و
خواستار آن شد که وی همان ۱۲ سال
بعد از شهریور ۲۰ را به عنوان نیونه
مشروطیت ایران معرفی کند. رئیس
هیئت اجرایی نهضت مقاومت ملی
ایران خاطرنشان کرد: ما به سهم
خودمان سعی می‌کنیم که شناسن
آلترناتیو مشروطه سلطنتی در کنار
آلترناتیو جمهوری به عنوان یکی از دو
شانس حفظ شود.

دراین بیانیه گفته شده است
مجاهدین به منظور رهبری مبارزه
خود برای سرتیگونی رژیم جمهوری
اسلامی، شورایی را که کلیه اعضای
آن زن هستند، تشکیل داده است.
تغییری در سیاستهای کنونی
یک سلطنت مشروطه است. حالا
مجاهدین خواهد داد؟ با توجه به
یک عذر جمهوری خواه مخالف این
عقیده هستند حرفي نیست. من که
حق دارم این عقیده را داشته باشم.
ازبایگاههای خود در عراق این ۱۲
نامتحمل است که تغییرات فوق، به
تحویلی در سیاستهای مجاهدین خلق
منجر شود و انگیزه‌ای بجز
جنجال‌های تبلیغاتی همیشگی که از
داشته باشد، به ایران تعمیل کرد.
آنکه مردم فرصت انتخاب آزادانه
باشد، این مردم را در عراق
شروع کرد. این میان عمل کرد
چه سلطنت طلب با پیشنهاد درایجاد
شرط آزادی انتخاب دارند.
شرط آزادی انتخاب دارند،
باشد سلطنت یا جمهوری را پیشنهاد
نمایم گریم ورجوی که عنوان
سوی این سازمان دنبال می‌شود،
دیر کل سازمان مجاهدین را دارد،
کاندید این مقام شدند. تشکیل
شورای مذکور نقطه مقابل

شورایی که از سوی مجاهدین خلق به عنوان رهبری جدید معرفی شده است

علی‌شاکری از سوی نهضت
مقاومت ملی نظر کرد مصدق را
یاد آورد کرد مبنی بر اینکه: در نظام
مشروطه سلطنتی شخص پادشاه باید
در مقام پادشاه غیر مستول و محاوره
گرایش‌ها. وی سپس افزود:

عده‌ای معتقدند که ایران جزء
مشروطه سلطنتی نمی‌تواند پا بر جا
بماند. این یک نظری است. کسی که
به آن معتقد است نباید سعی کردا بین
اعتقاد را از مغزش ببرون آورد. از
طرف دیگر عده‌ای به جمهوری
عجیب دارند. اینها معتقدند که نظام
مشروطه در این هشتاد و چند سالی که
از عمرش گذشته امتحان بدی داده
است و مشروطه را معادل با استبداد
سلطنتی معرفی می‌کنند. اما منطق
نهضت و ملیون حداقل آن بخش که
از حاکمیت مردم، دفاع از تمدن ای
تکرار نکنم. وی در این دیدار نظر

سازمان مجاهدین خلق با
انتشار بیانیه‌ای از تشکیل شورای
رهبری جدید این سازمان خبر
داد.

دراین بیانیه گفته شده است
مجاهدین به منظور رهبری مبارزه
خود برای سرتیگونی رژیم جمهوری
اسلامی، شورایی را که کلیه اعضای
آن زن هستند، تشکیل داده است.
بنایه گفته مجاهدین هزاران نفر از
اعضای این سازمان در روزه شنبه
۱۹ مرداد با تشکیل جلسه‌ای در یکی
از بایگاههای خود در عراق این ۱۲
نامتحمل است که تغییرات فوق، به
جهد انتخاب گرده‌اند. از ندیگر
نیز به عنوان عضو جانشین این شورا
انتخاب شده است. همه اعضای
جهد از سوی مردم رجوعی که عنوان
دیر کل سازمان مجاهدین دارد،
کاندید این مقام شدند. تشکیل
شورای مذکور نقطه مقابل

سازمانهای گوناگون چپ در
همکاری و اتحاد عمل میان آنان در
بسیاری زمینه‌ها موجود است که
میتوان بر پیشتر آن به فعالیت مشترک
دست زد.

در این بیانیه گفته شده است
مجاهدین به منظور رهبری مبارزه
خود برای سرتیگونی رژیم جمهوری
اسلامی، شورایی را که کلیه اعضای
آن زن هستند، تشکیل داده است.
بنایه گفته مجاهدین هزاران نفر از
اعضای این سازمان در روزه شنبه
۱۹ مرداد با تشکیل جلسه‌ای در یکی
از بایگاههای خود در عراق این ۱۲
نامتحمل است که تغییرات فوق، به
جهد انتخاب گرده‌اند. از ندیگر
نیز به عنوان عضو جانشین این شورا
انتخاب شده است. همه اعضای
جهد از سوی مردم رجوعی که عنوان
دیر کل سازمان مجاهدین دارد،
کاندید این مقام شدند. تشکیل
شورای مذکور نقطه مقابل

عده‌ای از مبارزین چپ در
امریکا که به گرایشات مختلف
سیاسی سازمانی وابسته هستند،
اقدام به تشکیل گروهی بنام "گروه
مبارزه برای اتحاد چپ" کرده و
مرا نامه خود را منتشر نموده اند.

مرا نامه در اینجا به ضرورت عاجل
اتحاد عمل نیروهای چپ در ایران
پرداخته و مینویسد:
با توجه به روندهای اجتماعی
دوران پس از انقلاب، اسرورزه
جرات میتوان گفت که عدم حضور
یک آنرناتیو متحد و متفرق در مقابل
رژیم، و به ویره تفرق در صفوی
نیروهای چپ وجود یک جبهه
متعدد از نیروهای چپ، کارگری و
کمونیستی در شکست مردم ایران در
داخل کشور علیه رژیم ولايت فقهیه.
برای پیشبرد اهداف فوق اشکال
مبارزه و مکانیسم‌های اجرائی زیرین
طرح شده است. حاکمان
انتشاریک نشریه منظم
- برگزاری سخنوارها -
کنفرانس‌ها
انتشار اعلامیه و اطلاعیه‌های
تبليغاتی و مطبوعاتی
- کوشش مشترک به منظور بسیج
نیروی ایرانیان مقیم خارج
مبارزه مشترک و تلاش در جهت
در راهیان این مرا نامه، از همه
مدافعان و هواداران راستین آزادی،
استقلال، پیشرفت اجتماعی و
سویا لیسم در ایران دعوت شده
است تا با توجه به ضرورت اینکار
نایاب در اتحاد نیروهای چپ در
مرحله کنونی، این وظیفه را بطور
جدی مورده توجه قرار دهد.

در جنین شرایطی چنین چپ
ایران تنها از طبق سازماندهی یک
مبارزه مشترک و تلاش در جهت
ایجاد اتحاد در صفوی خود را قادر
خواهد بود در تحولات آنی جامعه
نقشی مؤثر ایفاء کند و بر سیر
رویدادهای کشور تاثیر مثبت
بگذارد.

در مرا نامه گروه تاکید شده:
علیرغم تمام مشکلات موجود و
اختلافات گاه اساسی میان

انتشار گزارش دیدار مسئولان نهضت مقاومت ملی یاری پهلوی

دیگر ایک متوجه شود، آن زمانی
خدود مردم نقش پادشاه در صورت
برقراری مجدد سلطنت را چنین
اعلام نموده: به نظر من پادشاه در
هیچ زمانی نه مدیر سیاسی است، نه
رهبر سیاسی است و نه یک
گذشته نیست، چون بدون این
ایدئولوگی، پادشاه کارش سیاست
گزاری یا دخالت در امور اجرایی بود
ش: هیچ مانع و رادعی برای بررسی
اسلحه فکری قادر نخواهیم بود به
مقابله آینده برویم بخصوص اگر
نخواهیم همان اشتباهات گذشته را
تکرار نکیم. وی در این دیدار نظر

زینه گفت: هدف امروز مبارزه
با برخورد با نظام حاکم و تغییر
او ضایع سیاسی در مملکت است که
باید برآسان یک همکاری بین تمام
نیروهای ملی و آزادیخواه قرار بگیرد
تا یک آنرناتیو متحد و متفرق
ما امکان پذیر کند. یعنی زمینه
سیاسی استقرار یک دموکراسی شکل
جمهوری بحث صورت گرفت.
رضا پهلوی ضمن تأکید بر اهمیت
نظام سلطنت مشروطه یا جمهوری
همکاریهای نیروهای مختلف در این

قبایم ایران ارگان مرکزی
نهضت مقاومت ملی ایران، مشروط
گزارش هیئت نمایندگی این نهضت
با رضا پهلوی را منتشر کرد. در این
دیدار پیرامون دو آنرناتیو ممکن
برای جایگزینی رژیم ولايت فقهیه
یعنی نظام مشروطه سلطنتی و نظام
سیاسی استقرار یک دموکراسی شکل
جمهوری بحث صورت گرفت.
رضا پهلوی ضمن تأکید بر اهمیت
نظام سلطنت مشروطه یا جمهوری
همکاریهای نیروهای مختلف در این

با اشتراک «کار» مارا در پیشبرد و ظایفمن یاری رسانید

فرم اشتراک

برای اشتراک نشریه کار، فرم زیر را پر کرده، به آدرس نشریه کار ارسال نمایید.

ما یلم نشریه کار را برای مدت شش ماه یکسال مشترک شوم، معادل
بعای اشتراک بصورت حواله بانکی تمیز پستی همراه نامه است.

Name: _____
Address: _____

آدرس: _____
(لطفاً خواهان بتوانید)

بعای اشتراک نشریه کار

یکساله	شش ماهه
۹۵ مارک	۴۵ اروپا
۱۵۴ مارک	۵۲ سایر کشورها

مطلوبی که با امضا فردی در کار
درج می‌شود، لزوماً بیانگر موضع
و نظر نشریه نیست.

ارگان مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران (اکثریت)

Adres : M.ABD
NR_35263011
37050198
52020 AACHEN
GERMANY
Stadtsparkasse Köln
GERMANY

fax : 00 49 - 221 - 3318290

مصاحبه اشپیگل با حنان عشاوی

با یلد نشان دهیم که روند صلح می تواند به نتا یجی بیان جامد

عشراوی: حتی اگر مردم نسبت به روند صلح تردیدهای فرازینده‌ای به خود راه دهدند، باید نشان دهیم که روند صلح متوازن به نتایجی بیانجامد.

اشپیگل: مشاوران عرفات خواهان گفتگوی مستقیم میان اسرائیل و سفاس شده‌اند. آیا شما از این خواست پشتیبانی می‌کنید؟

عشراوی: آری، به گمان من، این یک خواست منطقی است و نتیجه خواهد داد.

اشپیگل: امایه این ترتیب از نقش شما به عنوان نمایندگان مناطق اشغالی بسیار کاسته خواهد شد.

عشراوی: در اینجا خود خواهی افراد مطرح نیست، بلکه دستیابی به

بلکه با استقبال مواجه شد.

اشپیگل: آیا پس از گفتگوهادر تونس، در همانگی رهبری ساف و هیأت، بهبودهایی حاصل خواهد شد؟

عشراوی: اصلاحات زیادی صورت خواهد گرفت، از جمله در درون هیأت. مواطیف خود را دقیق تر تعریف خواهیم کرد، و ساختارهای مشترکی نیز بین ما و رهبری ساف ایجاد خواهد شد.

اشپیگل: عمل اختلاف نظر میان هیأت و عرفات کدامند؟

عشراوی: اختلاف نظر شخصی میان ما و عرفات مطرح نیست.

خشن بر سر مثالی است که در نتیجه روند صلح و ضرورت تداری تصمیمات سخت برای ماقبلین

هم اطراف شده است.

اشپیگل: آیا اختلافات به این

نیز باز می‌گردد که شمادر کرانه غربی

زندگی می‌کنند، در حالی که رهبری

ساف در تونس مستقر است؟

عشراوی: البته شرایط عینی

همواره بر دنگاه ها و تصمیمات

تاثیر می‌گذارد. فاصله انسان با

صخره، گاه بین از جنديز و گاه

بین از حد دور است.

اشپیگل: نظر شما درباره طرح

نُخست: غزه که گویا عرفات

طرفدار آن است، چیست؟

عشراوی: ما هنوز روی آن کار

می‌کنیم. بدرو خواست عرفات، ما

در این باره مطالعاتی انجام داده ایم

که محسان و معایب این طرح را

شنان میدهد.

اشپیگل: در مناطق اشغالی،

تمداد فلسطینی‌ها مخالف روند

همه اهالی یک روستای حدود اصد

نفره را کشته باشد. تاکنون از اهالی

این روستا کسی زنده یافته نشده

مذاکرات موافقت نداشت.

پاسخ فلسطین به یک طرح آمریکایی بود.

اشپیگل: آیا رهبری ساف در این

موردهای شمارا در روزه؟

عشراوی: نه مادرنگاه دانمی

با رهبری بودیم. اما برای کارروی

این سند، احتماً ج به وقت داشتیم.

اشپیگل: پس به نظر شما عرفات

بیش از حد سریع تصمیم گرفت و

قول مساعد داد؟

عشراوی: مسئله برسرعت با

کنند خود مختاری مناطق اشغالی به

نوارغزه به عنوان راه حل دوره گذار

است، فلسطینی‌ها ساکن کرانه غربی رود ازدند، واز جمله فیصل

حسینی و حنان عشراوی دو منځکوی

هیأت فلسطینی در گفتگوهای

واشنگتن، ازان یم دارند که "راه حل

موقت" به راه حل دائمی تبدیل شود

اسرائیل، عقب نشیتی از همه مناطق

اشغال شده را تامد نامعلومی به

تعویق افکند.

استعفای اعضای هیأت

نمایندگی فلسطینی‌ها در مذاکرات

صلح خاورمیانه، که البته بعد از این

گرفته شد، توجه ناظران را به

اختلافاتی جلب کرد که میان

نمایندگان مردم ساکن مناطق

اشغالی از یک سو، و رهبری سازمان

آزادیبخش فلسطین (ساف) از سوی

دیگر، شکل گرفته است. در حالی که

عرفات رهبر ساف موافق محدود

کردن خود مختاری مناطق اشغالی به

نوارغزه به عنوان راه حل دوره گذار

است، فلسطینی‌ها ساکن کرانه غربی رود ازدند، واز جمله فیصل

حسینی و حنان عشراوی دو منځکوی

هیأت فلسطینی در گفتگوهای

واشنگتن، ازان یم دارند که "راه حل

موقت" به راه حل دائمی تبدیل شود

اسرائیل، عقب نشیتی از همه مناطق

اشغال شده را تامد نامعلومی به

تعویق افکند.

هفته نامه آلمانی اشپیگل در

شماره ۱۶ اوت خود، مصاحبه‌ای با

خانم حنان عشراوی جای برد. معابر

انتخاب اعضای هیأت، معاشران

آن‌ها در طرح موضع و فرمول بندی

استناد بودند نه آمادگی کسان برای

می‌کنند.

اشپیگل: چه چیز شما و

هم‌فکران انان، فیصل حسینی و صائب

عرفات را بر آن داشت که استعفای

خود را به پاس عرفات پیشنهاد

کرد؟

عشراوی: هفته نامه آلمانی اشپیگل در

کسی می‌شوند انجام دهد. معابر

انتخاب اعضای هیأت، معاشران

آن‌ها در طرح موضع و فرمول بندی

استناد بودند نه آمادگی کسان برای

می‌کنند.

اشپیگل: چه چیز شما و

هم‌فکران انان، فیصل حسینی و صائب

عرفات را بر آن داشت که استعفای

خود را به پاس عرفات پیشنهاد

کرد؟

عشراوی: هفته نامه آلمانی اشپیگل در

کسی می‌شوند انجام دهد. معابر

انتخاب اعضای هیأت، معاشران

آن‌ها در طرح موضع و فرمول بندی

استناد بودند نه آمادگی کسان برای

می‌کنند.

اشپیگل: چه چیز شما و

هم‌فکران انان، فیصل حسینی و صائب

عرفات را بر آن داشت که استعفای

خود را به پاس عرفات پیشنهاد

کرد؟

یلتیین در صدد

ادامه از صفحه ۱۲

اختیارات پارلمانی، به قانون اساسی

جدیدی احتیاج دارد، از سوی

دیگر، تغییر قانون اساسی در حیطه

اختیارات نمایندگان پارلمان

است. قانون اساسی فعلی رویه از

دوران شوروی به جامانده و برای

آماده جنگ شوند. وی گفت

در جنگ قدرت روسیه، طرفین

یکدیگر را به فساد متهم می‌کنند. یک

کیمیون بر گمارده از سوی پیشین

روز ۲۷ مرداد آلساندر روسکوی

معاون رئیس جمهور را که از قبای

پیشین محسوب می‌شود، متهم به

ارتباط با یک حساب بانکی در

سوئیس که حاوی میلیونها دلار

اموال دولتی است که انتقام از

یکدیگر را می‌گیرند. اما

گفت جنگ داخلی وجود دارد. وی

دکلری و نلسون ساندلا

ای. ان. سی. را متهم به توطئه

مشترک برای تصاحب قدرت کرد.

رهبریک گروه راست افرازی می‌سیند

پیشنهاد برگزار شود، متهمی داند.

این مقام ای. ان. سی. در

ذاکری برایکه سازمان مزبور

آفریقا جنوبی، این کشور را هرج

و مر جی کشاند. وی گفت این رهبر

تاریخ مقری برگزار شود، افزود که

بریزه رویدادهای قهر آمیز اخیر

میتوانند به تاخیر در انتخابات

پیشنهاد کنند.

اکثر گروههای سیاسی در

آفریقا جنوبی در مورد برگزاری

انتخابات در هفتم اردیبه

در سالگرد کودتای اوت

ملی شعله و راست.
خطنارا نکترین وضع اما، اوضاع
روسویه است. این کشور که در زیربار
بهران ژرف همه جانه کمر خم کرده
است، ازیزی درایتی شدید حاکمان
خود رنج میبرد. آنان نه تنها راه حلی
برای خروج کشور از بحران همه
جانبه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی
ندارند، بلکه آن راه روزیش ازیش
در این گردداب فرموده بیرون. جامعه
روسیه در وضعیت حساسی قرار
دارد.

در جمهوری های بجا ای مانده از

انحاد شوروی سابق می توان هر چیزی را با پول خرید، حتی بمب اتمی و کلاهک هسته ای را. تورم بسیار می کند. برابری روپل با ارزهای معترجهانی بشدت به زیان روپل تغییر یافته است. قیمت کالاهای اساسی صدها برابر افزایش یافته است. رشد آمدنا در مقایسه با افزایش قیمت های سیار ناجیم است. سطح نازل در آمد های اجزای جزو سیو گری پیش پایا بسیاری از زنان نگذاشته است. روسپیان از هرگزترین صادرات این سرزمین می باشند.

خارج از جاری چوب دکر شده نیز
غروپا شی شوروی اثرات و تاثیر منفی
بسیاری بر جای گذاشت و افرید.
جنیش چب اعم از کمونیستی و
سوسیال-دمکرات تضعیف شد.
گذشته از آن کل جنبش ترقیخواه
جهانی متحمل عقب نشینی ها و در
بعاد مختلف از دست دادن
هواداران خود شد. این عقب نشینی
همراه بود با پیشوای نیروهای
راست. تابدان اندازه که به دست
ندازی این نیروها به بسیاری
ستواره های مبارزات دراز مدت
بردم از جمله تامین های اجتماعی
بنجای میدارد.

کودتای اوت تنها عامل فرو
اشی اتحاد شوروی نبود، ولی با
اعیه نجات این کشور، آن راه رچه
پیشتره سراشیب تلاشی سوق دادو
نه تقویت روند هائی انجامید که
سرنوسنی پر در درون رانصیب مردم
ن منطقه کرد.

دو سال از کودتای اوست میگذشت. کودتای اوست یکی از آخرین گام‌ها در جهت فربویاشی اتحاد شوروی و متلاشی شدن قطعی بلوک شرق و شتاب بخش آن بود. کودتاگران تمامی تلاش خود را برای جلوگیری از ادامه دگرگونی ها آغاز شده و بازگرداندن برخی روندانه به عقب متبرکز کردند. لیکن تحویل آغاز شده را دیگر نمی‌شد مانع گشت.

کودتای اوست صرف نظر از نتیجه ایران آن تپرخلاص بر تلاش هایی بود که بمنظور حفظ اتحاد شوروی و تغییر و تحول دموکراتیک در آن صورت میگرفت. با این کودتا امکان تحویل مشتبه در پنهان اتحاد شوروی سابق که بتواند مانع آن بحرازن زرف و بی کرانه‌ای باشد که اکنون در گستره نامبرده حاکم است، از میان نزرف و روندانه‌های منفی در این کشور شدت گرفت.

اینک فقر، روپی گری،
زدی، قتل، غارت و منازعات ملی
و آن سرزین حکمرانی می کند.
سیاری از کودکان دیگر به مدارس
می روند، چرا که در خیابانها بهتر
ست توان پول درآوردن. مافیا روس
در عرض تنها چند سال بر تماامی
جنبهای زندگی چنگ انداخته
ست.

جنگ و کشتار در جمهوری ها
مناطق مختلف سرزمین سابق
سوزراها بیداد می کند. در تاجیکستان
جنگ داخلی با امروزهای کشور فراتر
از آن شده است و به درگیری های میان
غفانستان و تاجیکستان انجامیده
است. دامنه این نزاع چنان بالا
ترفته است که روسیه و برخی از سایر
جمهوری های جامعه کشورهای
ستقل مترک المنافع نیز مشارکت
خود را در دفاع از دولت تاجیکستان
علام داشته اند. جنگ میان
ذربایجان و ارمنستان نیز گسترش
ما فته است. نیروهای نظامی ارمنی
خش های بسیاری از خاک
ذربایجان را اشغال کرده اند.
مکان گسترش این جنگ به
کشورهای دیگر وجود دارد. گذشته
زبان درسی از نقااط دیگر اتحاد

مدارس برای سریازگیری سوء استفاده می‌کنند.
مخالفان دولت مصر میگویند
وزیر امور مذهبی مصر بودجه و
امکانات وزارت خانه خود را در اختیار
بنیادگران گذاشته است.

سابقه روی خوش نشان داد
دولت مصر به افراطیون مذهبی به
دوران زمامداری انور سادات باز
میگردد که برای مقابله با کمونیست
ها و انسیونالیست های چپ طرفدار
مشی جمال عبد الناصر، صدها تن از
افراد گروه اخوان المسلمین را از
زندان آزاد کرد. حتی وقته سادات به
دست همین بنیاد گرایان به قتل
رسید، مبارک چانشین سادات مشی
مدارای افراطیون را ادامه داد، اما
این بار از طریق تقویت بنیاد گرایان
فیانه رو برای مقابله با
تروریست های اسلامی اکنون
برخی مقامات عالیرتبه مصری
اعتراف من کنند که این سیاست
شکست خورده است.

تشدید فعالیتهای ترویست‌های بنیادگرا

در مصر

برای پروپاول دادن به مسلمانان
میانه رو باشکست مواجه شده
است، شخصیت های مسلمانی که
قاهره با بزرگ کردن آنها امیدواریور
بتوانند مقابله افراطیون فرارشان
دهد، خود افراطی از کار در
آمده اند. به عنوان نمونه، تلویزیون
دولتی مصروف ساعات زیادی از برنامه
های خود را در اختیار شیخ محمد
غزالی قرارداد تا افکار معتقد
اسلامی را تبلیغ کند. اما چندی
پیش همین شیخ وقتی در مقام
شاهدی دریک دادگاه از او سؤال
شد که مروجان افکار لائیک را باید
مجازات کرده بایان، پاسخ داد که آنها
را باید کشت. شیخ غزالی گفت:
"یک فرد لائیک، مشاطری علیه
جامعه و ملت است که باید آن را از
میان برد اشت. وظیفه دولت است که
اورا بکشد."

در انفجار بمی که قرار یود وزیر
کشور مصر را بکشد، چهار نفر کشته و
۱۵ تن مجروح شدند. وزیر کشور
مصدره را ین حادثه به شدت مجروح
شد. یک روز پس از این سوء قصد،
گروه بنیادگران "جهاد" طی یک
فاکس به یک خبرگزاری، مسئولیت
این ترور را بر عهده گرفت. در نامه
جهاد آمده است وزیر کشور مصر به
جنگ اسلام برخاسته و سیاست
آمریکا را در منطقه پیش میرد.
بعمی که روز ۲۷ مرداد در قاهره
منفجر شد، هنگامی عمل کرد که
اتومبیل وزیر کشور مصر در حال ورود
به وزارت کشور از کنار آن عبور
میکرد. یک پلیس متورسوار محافظ
وزیر کشور، در درم کشته شد و سه
محافظ دیگر مجرح شدند. پس از
این انفجار، نیروهای امنیتی مصر
۲۰ نفر از بنیادگران یا بان را دستگیر کردند.

این اظهارات شیخ غزالی در دفاع از افراد طیونی ایراد شد که متهم به قتل یک نویسنده معروف مصری در رسال گذشته اند. تهمان، عضو گروه جهاد محسوب می‌شوند. مخالفان دمکرات دولت مصریه سیاست این دولت در حمایت از بنیاد گرایان به ظاهر میانه روان تقاضا دارند و معتقدند این سیاست حسنی مبارک که بیش از ده سال است ادامه دارد، ساعتی بشے دومند نزیر توپی رئیس از رهبران تروریست های بنیادگار که رهبری این عملیات را بر عهده داشت، پرازیز جراحاتی که در انفجاریه او وارد شد در بیمارستان در گذشت. علاوه بر رئیس دو تن دیگر از تروریست های نیز به قتل رسیدند. گروه "جهاد" پس از سوءقصد ۲۷ مرداد اعلام کرد انتقام دستگیری شیخ عمر عبدالرحمان بنیاد گرای مصری در آمریکا را خواهد گرفت.

بنیاد گرایان درنهادهای رسمی شده است. تحت تأثیر جوینیاد گرایی، زوحانیون مصری در صدور فتاوی قتل گوی سبقت را لزهم می‌ربانند. به نوشته یک روزنامه چاپ قاهره، دیگر مظاہر ایمان اسلامی به منع آشامیدن الکل و داشتن حجاب محسوب نمی‌شود بلکه تا حد مجاز شمردن قتل دگراند بشان نیز گسترش می‌یابد. حضور فرازینه بنیاد گرایان،

به گفته منابع وزارت کشور مصر، گروه «جهاد بازمانده گروهی» است که در سال ۱۳۶۰، انتورسادات رئیس جمهور وقت مصر را ترور کرد. این منابع میگویند رهبر گروه مزبور از افغانستان و ایران پیروان خود را رهبری میکنند.

تشدید فعالیت‌های تروریستی بنیاد گرایان مصری در حالی صورت می‌گیرد که تلاشهای دولت مصر

یلتسین در صدد انجام انتخابات زودرس پارلمانی است

کردن که در رفاراندوم پی
ردیبیهشت، اکتبریت رای دهنده
از انتخابات پیش رس پشت
گردند.
یلتینین برای محدود
ادامه در صفو

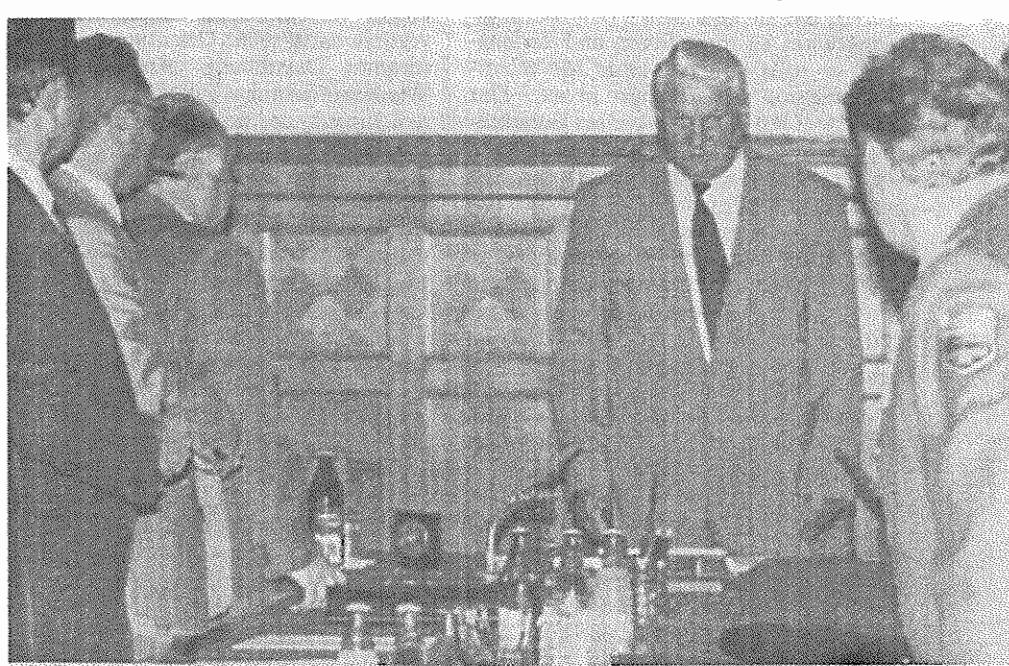
روز ۲۸ مرداد باریس یلتیزین
ن جمهور رویه، یک برنامه
ل سه ماهه اعلام کرد که
سترین بخش آن، برگزاری
ایات پیش رس پارلمان است.
طرح یلتیزین، تشکیل پارلمان
داییده تصویب قانون اساسی
دیانجامد. در روز ۲۹ مرداد،
مین با راثه پیشنهاد رسمی
سابات زودرس به پارلمان،
برنامه سه ماهه خود را آغاز
وی بدون ذکر تاریخ دقیق برای
ایات، از نمایندگان پارلمان
ست به بحث درباره شرایط و
رات انتخابات زودرس
زند. یلتیزین گفت باید به مردم
امکان داد بدون وقت ساختار
قدرت را ایجاد کنند. وی
آماده گفتگو است.

ناظران پیش بینی میکنند پارلمان روسیه که مخالفان یلتسبن در آن اکثریت دارند، با انتخابات زودرس موافقت نخواهد کرد. رسولان خاسپولان تف رئیس پارلمان، یلتسبن را متهم کرد که میخواهد "از شرقه مقنه راحت شود". رئیس جمهور روسیه در تقاضای رسمی خود برای برگزاری پیش از موعد انتخابات پارلمانی خاطرنشان

طرح، این پیشنهاد را به پارلمان
بوسی هرزه گوین ارائه خواهد کرد.
عزت بیگ اوایع پس ازیابان یک دور
دو هفته‌ای مذاکرات، کاخ جامعه
— ملل در زنورا که محل برگزاری
گفتگوهای بود، در سکوت و بدون روپرتو
شدن با خبرنگارانی که منتظر او
بودند، ترک کرد.

اما سلوبودان میلوشویچ رئیس
جمهور صربستان گفت به طور کامل
از راه حل جامع پیشنهادی حمایت
می‌کند. وی افزود این سند حدوداً
پنجاه صفحه‌ای، «از اشی صادقانه
و عادلانه است که بطور یکسان
حافظ منافع همه طرفها خواهد
بود». به گفته رهبر صربستان، هر کس
این طرح را رد کند، مستولیت
سنگینی بایست ادامه جنگ خواهد
داشت. رادوان کاراجیج، رهبر
صرب‌های بوسی، ضمن موافقت با
طرح توافق مزبور، آن را
«مصالحه‌ای دردنک» نامید زیرا به
سر جب آن را بینهایه ای کنی
خاطرنشان کرده هیات وی «از آنجه به
ما ارائه شده است راضی نیست».

این بینهایه افزوده است طرح جدید
پیش پیشی می‌کند صرب‌ها ماتفاقی را
که در آن، اهالی مسلمان را کشته یا از
آنجا رانده‌اند، نگه دارند. به
موجب بینهایه مزبور، رئیس جمهور
بوسی علیرغم انتقادات خود به

لیلسین در دیدار با اعضای شورای امنیت روسیه